

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climates

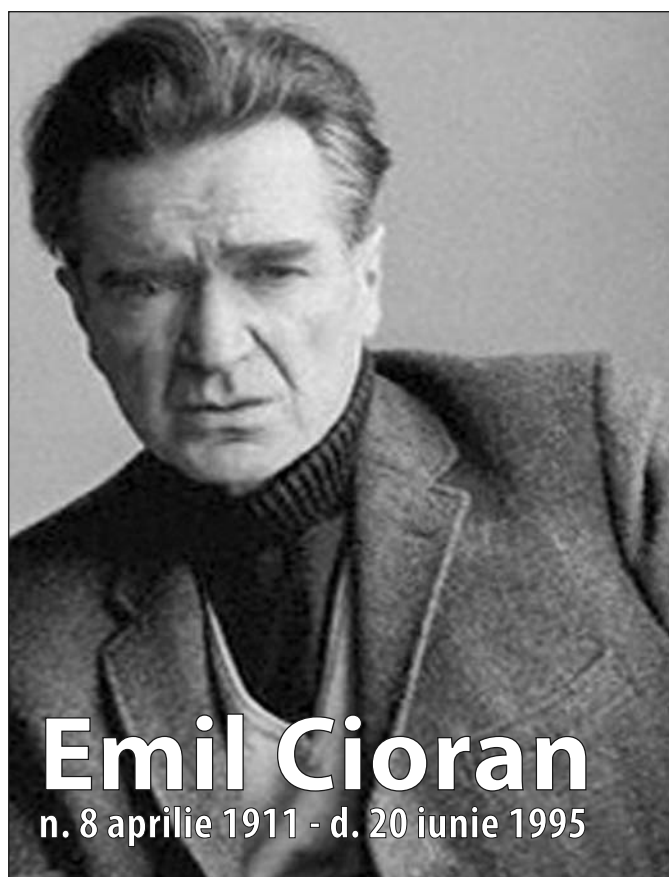
literare

41

Anul 5
aprilie
2011

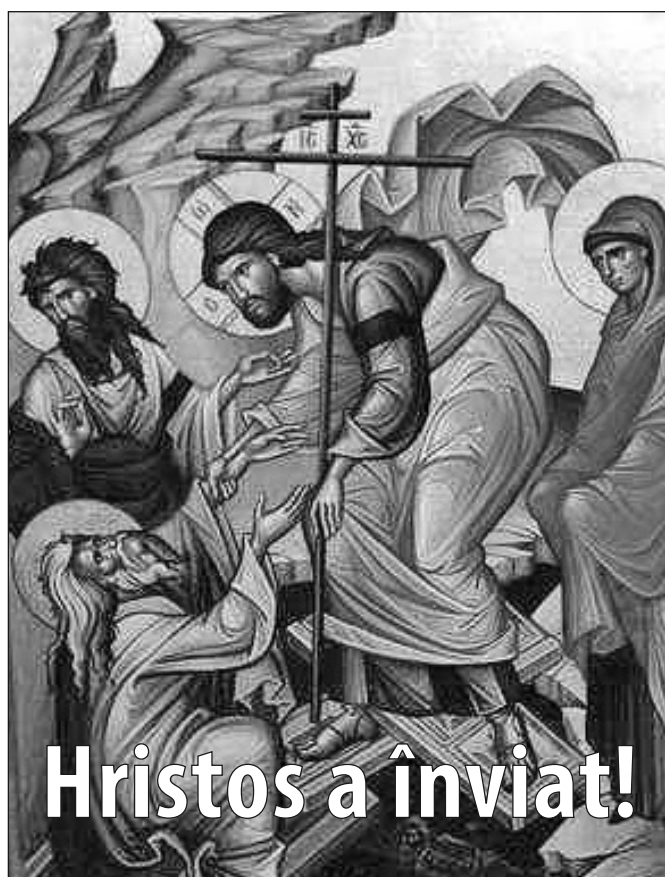
Director fondator:
Ion Iancu Vale

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Emil Cioran

n. 8 aprilie 1911 - d. 20 iunie 1995

Hristos a înviat!

D i n c u p r i n s :

● De vorbă cu Cioran
pagina 4

● Un „absolvent“ al
școlii de la Târgoviște
pagina 12

● Literatura în folosul
democrației
pagina 16

● Liu Xiaobo - Mă
aștepti cu praf
pagina 13

● Codex Rohonczy
pagina 17

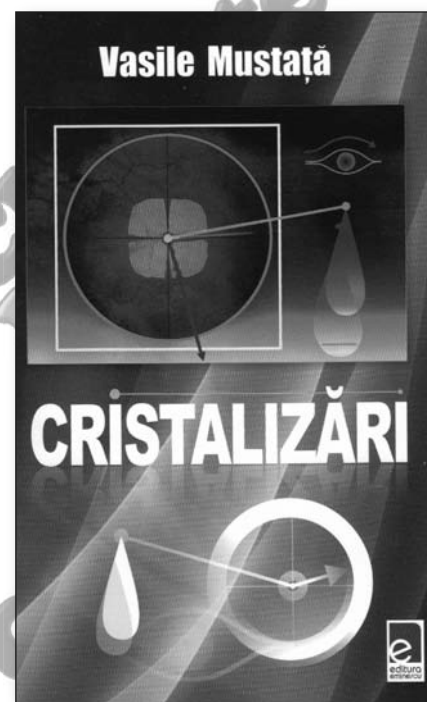
● Scrisoare din
America
pagina 20

● În numele poetului,
în numele poeziei
pagina 37

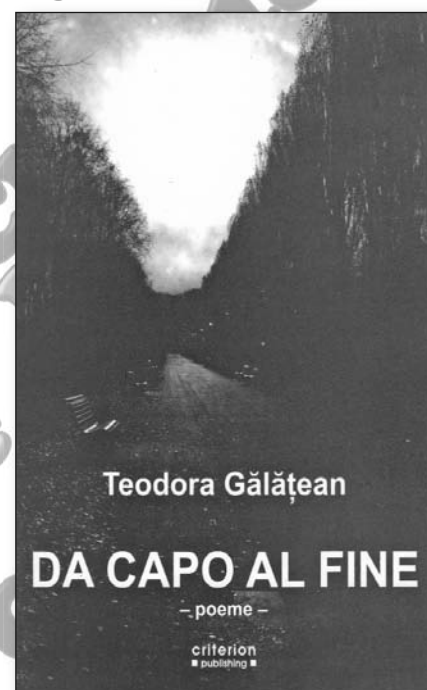
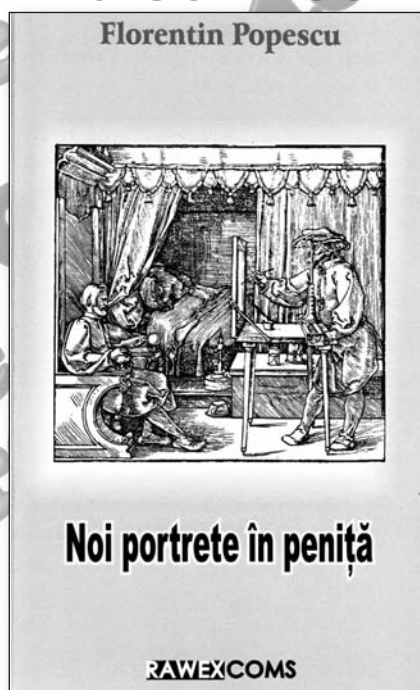
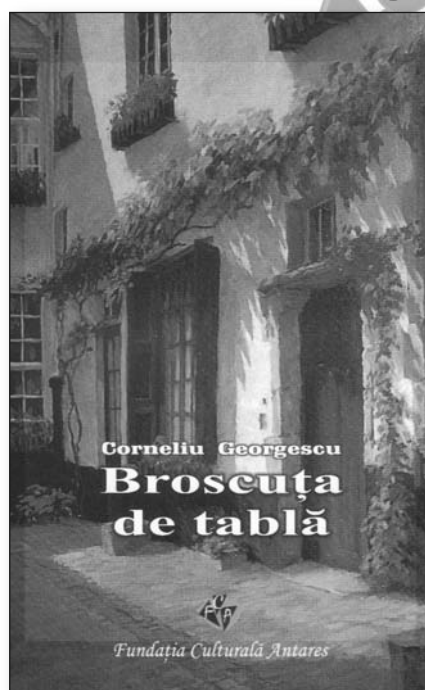
● Înșelăciune,
furăciune
pagina 18

● Altă Românie
pagina 8

Din biblioteca revistei

Climate literare

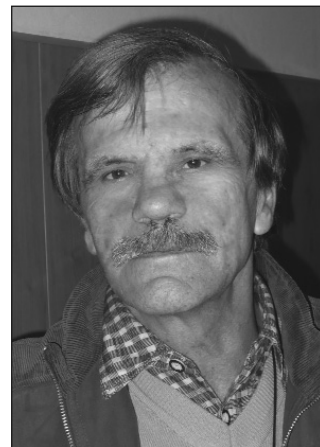
Fericire, sănătate și putere de muncă
vă dorește redacția revistei
„Climate literare“
la ceasul sfânt al Învierii Domnului,
alături de tradiționalul
Paște Fericit!

E
DIT
ORI
ALIon Iancu
ValeText despre
o anume moarte

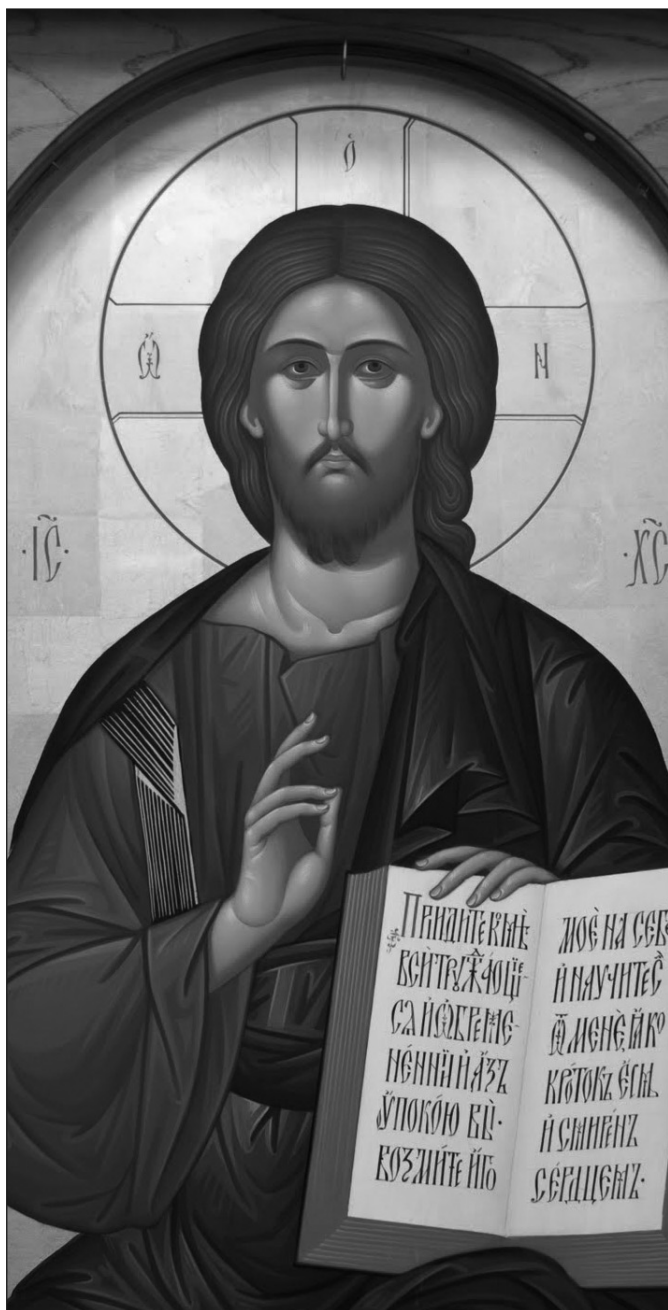
M-ai întrebat odată, dacă o să-mi pară rău, dacă mă va dura, dacă voi plânge în situația în care vei muri înaintea mea. Și nu ți-am răspuns atunci. Nu ți-am răspuns pentru că pur și simplu nu știam ce să-ți spun. Căci nu este deloc ușor, să răspunzi la o astfel de întrebare, fă-

ră să meditezi cât de cât. Acum când aștern pe hârtie acest text știu, și îți pot oferi un răspuns: Nu, nu o să-mi pară deloc rău, dacă o să mori înaintea mea, cum nu o să-mi pară rău dacă voi muri eu înaintea ta. Căci moartea nu este decât

o eliberare, o mare eliberare, așa cum bine ști și tu. Pot, însă, să te asigur că nu te voi uita niciodată, căci o să-mi lipsești mult, la nesfârșit o să-mi lipsești. Că o se te caut asiduu în vise, în gând, în apă, în aer, în lumină... Și, Doamne, ce dor, ce dor

o să-mi fie de tine. De aceea, te rog, nu muri, nu muri înaintea mea. Pământul și stelele pot aștepta oricât. Noi nu.

Așteptarea lui Hristos

Ion Iancu Vale

E iarăși Paște, aicea, pe Pământ,
În suflete, în aer și-n cuvânt.
E iarăși Paște, Hristos a înviat
Ca niciodată mai hulit și-nsângerat.

Căci răii vor să ne lipsească de Hristos,
Plămadă din Dumnezeuiescu Os,
Și stau la pândă, cocoșați de ură,
În buncăre de aur și de zgură.

Fiindcă nu-i lasă prin a Lui Nemoarte,
Spre moarte omenirea să o poarte
Și Îl împoașcă cu vorbe și înscrisuri,
Otravă adunată din marile abisuri.

Dar nu au cum și ce să-i facă lui Iisus,
E prea aproape, prea prezent, prea Sus,
Și e în fiecare muritor de rând
Ce-L poartă pân-la nesfârșire-n gând.

Și care tot așteaptă să Se-ntoarcă
Într-o sublimă și celestă arcă
Pe El, pe Marele Iisus Hristos
Cel Bun, Cel Drept și cel Milos.

E iarăși Paște, aicea, pe Pământ,
În suflete, în aer și-n cuvânt.
E iarăși Paște, Hristos a înviat
Ca niciodată mai hulit și-nsângerat.

Dimitrie Grama

Îmi amintesc vag că ne dădusem întâlnire la Bois de Boulogne. Nu pentru vreun motiv anume și nici pentru vreo amintire comună am ales acel loc. Acum când mă gândesc mai bine, am impresia că nu noi am ales locul, ci soarta care, cu obisnuita ei nonsalanță, ne-a plasat acolo, doi străini, mai mult sau mai puțin indiferenți și aproape inconștienți de existența celuilalt.

Poate că tocmai o astfel de relație indiferentă, ne obligă câteodată să ne oprim din goană, să ne privim în ochi și să ne destăinuim cu adevărată ușurare și sinceritate. O astfel de destăinuire nu este posibilă decât între doi străini, care nu au absolut nimic nici de câștigat și nici de pierdut unul față de celălalt.

Da, noi eram doi străini perfecti, unul cu sinuciderea lui într-o lume absurdă, iar celălalt cu un cotidian mistic într-o lume de neînțeles.

Și iată-ne, brusc, față în față, fiecare înarmat până-n dinți cu realitatea lui și cu restul reali-

De vorbă cu Cioran

tăților posibile, pe care fiecare are impresia că le înțelege mai bine și mai profund decât celălalt.

Mi-am dat seama că e un om care nu face risipă de cuvinte, deoarece fără nici un fel de introducere mi-a spus: - Dar tu nu crezi în „această realitate“, deci ar trebui, de la sine, să înțelegi risipa această absurdă de energie pe care o numim „viață“!

Vezi, eu am încercat să iubesc „viața“, dar...

A tăcut privind frunzele gălbejite și uscate pe care vântul le răsuca de pe o parte pe alta.

-Așa suntem și noi, niște frunze mâenate de colo-colo de niște forțe necunoscute, și vrem-nu-vrem ne alăturăm altor frunze, numai ca să putrezim împreună. Nu ți se pare că acest lucru-i de o tristețe fără de margini?

-Depinde, i-am răspuns. În universul meu, atunci când sunt Om, frunza din mine e poate așa cum o vezi tu, mai uscată și uitată undeva la o margine de suflet, iar atunci când sunt Frunză, omul din mine e mic și umblă cu gura cascătă prin labirinte verzi, iar atunci când...

-Nonsens, nonsens! A strigat el întrerupându-mă.

-Evadarea ta în frunză, evadarea în acel „cotidian mistic“ cu care te tot lauzi, nu este nimic altceva decât o sinucidere din această lume

umană, a cărei existență este de prisos!

-Schimbându-ți natura umană, tu de fapt te sinucizi. Te sinucizi cu speranța că te vei readuna, că te vei renaște într-o altă lume. Speranța care, cu fiecare sinucidere și cu fiecare reîntoarcere din acel cotidian mistic, devine tot mai disperată.

Și eu am încercat să evadez într-o altă lume, mai simplă, lăsându-mă cărat la întâmplare de motoreta mea în doi tacti și nu de puține ori am avut impresia că m-am descărcat de mine însumi, că m-am debarasat de umanitate, pierzându-mă în mărăcinile și gardurile de la marginea drumului. Și eu am sperat că motoreta mă va transporta, fără nici un fel de efort din partea mea, în neființă.

În zadar am sperat și încercările mele ca om au eșuat, una după alta. Oricum, eu mi-am păstrat mereu luciditatea de om! De aici poate mi se trage patima disperării și mizeria neputinței existențiale.

Tu, însă pari fericit în cursa ta de maraton în care parcurgi distanțe egale de conștient și de inconștient, ca să ajungi din nou la punctul de plecare, unde, de fapt nu s-a întâmplat absolut nimic de când ai plecat și până când te-ai întors.

Dar ești încă tânăr, ai timp să te trezești. Ai

încă timp destul să te sinucizi cu adevărat!....

S-a ridicat să plece, dar l-am oprit trăgându-l ușor de mâneca de la fulgarin.

-Tu de ce nu te-ai sinucis?! l-am întrebat aproape răstindu-mă la el.

S-a întors mirat înspres mine și ridicându-și sprâncenele stufoase până la mijlocul frunții, mi-a răspuns:

-Vad ca nu intelegi nimic! Esti mai prost decât credeam, dar așa era și Eliade, tot un prostănac. Eu, m-am sinucis demult, încă din copilărie, dar trebuie să mărturisesc că nici sinuciderea aia nu mi-a adus vreo bucurie.

-Bine, bine, i-am răspuns. Oi fi eu prostănac, dar dacă, așa cum spui, sinuciderea nu ți-a adus nicio bucurie, atunci de ce ai continuat să o promovezi?

Prostănaci ca mine, ca Eliade sau tineri încă nevinovați, pot fi ușor corupți de nemarginita ta „inocență“, de nemarginita ta lipsă de răspundere existențială și călare pe motoreta vieții fără de ideal, să se sinucidă prematur și asta nu din convingere proprie.

Sinucidere inutilă, deoarece, așa cum spui, ea nu aduce nici o ușurare, nici o bucurie, sau vreun alt sentiment anume, demn de sacrificiu.

Deci, sinuciderea de care vorbești, este la fel de absurdă ca și viața pe

**Continuare în
pagina 11**

Din înțelepciunea lui Emil Cioran

● Bolnavi de speranță, așteptăm întruna... iar viața nu e decât așteptarea devenită ipostază.

● Orice-aș face, nu voi prinde nicicând rădăcini în lumea aceasta.

● Dacă admiri cu patimă pe cineva, ar trebui să-i faci serviciul de a-l asina.

● Pesimistul trebuie să-și găsească zilnic câte-o nouă rațiune de a exista: e o victimă a "sensului" vieții.

● ● Dimensiunea erotică a ființei noastre este o plinătate dureroasă care umple golul din noi și din afară de noi.

● Obligându-ne să zâmbim pe rând la tote ideile celor de care ne lovim, Mizeria ne degradează scepticismul în metodă de asigurare a subzistenței.

● Franceza e o limbă a cărei sevă a secăt; iată de ce poemul, romanul, filozofia, totul apare în această limbă ca un exercițiu, ca o scamatorie de virtuoz.

● Dacă mă zbat în continuare, e fiindcă, în taină, sunt încredințat că faptul de a avea conștiința propriei decăderi mă împiedică să fiu un decăzut. Decăzutul care se judecă pe sine încetează să fie decăzut. Într-atât, conștiința pe care o avem despre starea noastră ne face stăpâni asupra ei.

● Lumea asta n-a fost creată la bucurie. Se pro-

Emil Cioran s-a născut la 8 aprilie 1911 la Rasinari, ca cel de-al doilea fiu al preotului Emilian, Emil Cioran frecventează începând din 1921 Liceul Gheorghe Lazar din Sibiu, oras în care se va muta întreaga familie în 1924. Între 1928 și 1932 urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie din București iar începând din ultimul an începe să publice articole în periodicele "Calendarul", "Gândirea", "Vremea", "Azi". Își încheie studiile universitare cu o teză de licență asupra intuitionismului bergsonian, iar în același an (1932) se înscrie la doctorat, sperând să obțină o burză pentru Franța sau Germania. În 1934 îi apare prima carte, "Pe culmile disperării", pentru care i se conferă Premiul Comisiei pentru premiarea scriitorilor tineri neîndatati. Va mai publica încă patru cărți în țară, înainte să se stabilească definitiv în Franța. Între 1933 și 1935 se afla la Berlin, ca bursier al Fundației Hum-

boldt. Reîntors în țară, ocupă vreme de un an postul de profesor de filosofie la Liceul Andrei Saguna din Brașov iar în anul următor, 1937, pleacă la Paris cu o burză a Institutului francez din București, burză care i se va prelunge până în 1944. În 1940 începe să scrie "Îndreptar patimas", ultima sa carte în limba română, a cărei variantă definitivă va fi încheiată în 1945, an în care se stabilește definitiv în Franța. După 1945 începe să scrie în limba franceză, iar în 1949 îi apare la Editura Gallimard prima carte, "Précis de décomposition"; îi vor urma, până în 1987, încă nouă, publicate la aceeași prestigioasă editură pariziană. Cu excepția Premiului Rivarol, care i se conferă în anul 1950 pentru debutul francez, va refuza toate celelalte importante premii literare decernate ulterior (Saint-Beuve, Combat, Nimier). Se stinge din viață la Paris în 1995.

creează totuși în plăcere. Da, fără îndoială, dar plăcerea nu e bucurie, e și simulacru ei: funcția ei este de a amăgi, de a ne face să uităm că, până în cel mai mic detaliu, creațiunea poartă pece-tea tristeții inițiale din care s-a ivit.

● Parfumul e istoria unei flori.

● Destin înseamnă a lupta deasupra sau alături de viață, a-i face concurență în pasiune, răzvrătire și suferință.

● Soarele nu numai că nu învinge întunericul, dar mărește până la suferință aspirația nocturnă a sufletului. De ne ar servi azurul de pat și soarele de pernă, sfâr-

șeala voluptuoasă ar chema noaptea spre a și îndești nevoia de oboseală vastă.

● Cosmogonia mea personală adaugă la haosul primordial o infinitate de puncte de suspensie.

● Filozofia este meditația poetică a nefericirii.

● Teologia n-a mai păstrat pentru Dumnezeu decât respectul majusculei.

● Orice-ai face pentru femeie, nu poți avea decât un cult, chiar misogin fiind. Cu fruntea pe sâni, te despământe-nești cu tot pământul.

● O autobiografie trebuie să se adreseze lui Dumnezeu, și nu oame-

nilor. Natura însăși îți dă un certificat de deces când te povestești muritorilor.

● Când dezgustul de mine însumi mă copleșește, îmi spun că poate mă acuz pe nedrept, că nu văd cine, chinuit de aceleași obsesii, ar fi putut trece drept o persoană în viață timp de atâția ani.

● Ce păcat că, pentru a ajunge la Dumnezeu, trebuie să treci prin credință.

● Despărțit de semenii prin soarta insulară a inimii, te agăți de Dumnezeu ca mările nebuniei să nu-și înalțe valurile mai sus de singurătatea ta.

**Mircea Horia
Simionescu**

ARSAVIR Egretă de oțel.

ARSENE Vorbă lungă, cap pătrat.

ARSINOE Familia Roșcatelor. Trăiește în mari umbre, oxidează, intoxică. Pe la treizeci de ani, însurați sau nu, glorioși sau necunoscuți, săraci sau bogați, virili sau ramoliți, toți visăm o Arsinoe.

ARTA Ingrată. Prea mândră și prea puțin solemnă ca să fie o femeie nobilă. Se îmbracă ținător. Suferă de icter suflesc. **ARTA G.:** Ființă capricioasă, superficială, emotivă, puțin prea voluntară. Caracteristici: picior frumos arcuit, piele albă spumoasă, șolduri pline, blondă. Udă ca o sinucisă în Sena. Curtată de bărbați-cocoși.

ARTABAN Sacrilotengorograf.

ARTAMON I. în hainele lui negre, bărbatul părea ferecat într-o crustă de insectă; o mie de copci îl țineau strâns, sufocat. Pândea din dosul ființei sale, ca o pisică sângheroasă. Judecător de oameni prin vocație. **II.** „Țăranul înălțat se numea Artam-

on. Locuia într-o uliță cu mulți salcâmi, în Amărăști. Părerile lui, deși azvârlite cu aceeași ușurință ca și scuipatul, erau definitive, reci, cristale cu lame dure. A privit cerul senin și a prevestit ploaia. A lăsat pădurea. Peste o oră a venit potopul. Și-a amenințat nevasta. Dacă nu interveneau vecinii, o omora. Negoiul, Omul, Caraimanul, Artamonul..." (Niculae Roșu)

ARTEMIS Insectă fragilă. Numele se recomandă femeilor cu carne puțină, cu gleznă de ghindă și mâini alungite.

ARTEMIU Nas și deget arătător de grefier.

ARTEMON și Chintilian, în Calendarul ortodox la 12 aprilie. **II.** Vărul tatii. Stătea în permanență sprijinit de brațul unui scaun, în apropierea unui vas din care ieșeau flori de hârtie. Zâmbea speriat, parcă cineva din spatele lui l-ar fi ținut cu pistolul să fie sociabil. Ochii, înfundați în obrazul roșu, erau stinși, negrați de tristeți și imobili. Mâna dreaptă, într-o decepționată alunecare, se oprise în deschizătura hainei. Ar fi vrut să se scuize pentru tăcerea lui, să se explice. Dar ce să explice?

Nu ne cunoșteam. Mama îmi vorbise cu admirație despre el: era singurul din familia noastră care știa nemțește. Fapt extraordinar! Aștepta un cuvânt din partea mea. Eram indife-

rent cu premeditare față de tristețea lui. Singurul meu gest de prietenie a fost un desen pe spatele fotografiei, o casă cu un copac și un dulău.

Era tot ce se putea dăruia unei rude pe care o cunoști din relatări. Urât din partea lui că nu mi-a lăsat moștenire pantalonii de vânător, pe care i-aș fi purtat și în somn, unde - din senin - aș fi vorbit nemțește.

ARTHURI Îmbrăcat în cămașă albă și pantalonii roșii, strânși pe pulpă, pe puntea unei corăbii, Arthur ține mâna streășină și privește țărnul crenelat. **II.** Avocat cu părul negru și foarte creț. Apare în fiecare seară, pe strada principală, într-o haină cadrilată, cu baston, cu pălărie având borurile mult întinse. Salută pe cei patruzeci de cunoscuți ai orașului, intră în librăria lui Stănescu și răsfoiește, timp de două ore, cărțile noi, pe care le semnează grandios pe fiecare primă pagină. Nu le cumpără niciodată; semnătura rămâne ca murdăria de muște pe buza unui pahar. Discută apoi, la balustrada cinematografului, cu fiul prefectului. Când se asigură că a fost văzut de toată lumea, se retrage acasă, unde ia un ceai de tei și citește o oră Destinul Omenirii.

E burlac, a împlinit patruzeci și cinci de ani, visează să ajungă director în Ministerul Justi-

ției, să participe la conferințe importante, să mănânce antricoate, ciuperci și, la onomastică, să bea Cotnar.

ARZRUNI Castană coaptă, pe o farfurie de piatră: Arzruni Harutin Echighian, expert al magazinului Consignația.

ASAN „Petru și Asan: primul era blond, tânăr, binevoitor, plăcut la vorbă, milos și sincer. Cel de-al doilea - trecuse de cincizeci de ani - era artăgos, ascuns și gata de bătaie. Bolborosea toată ziua, așezându-se pieziș în calea oricărui gest de prietenie.”

ASIA învăluită în mari, tainice umbre. Palidă. Tăcută. Misterioasă. Nefericită. Adolescentă. Focoasă, inspirând roșul carmin. Violentă. Anatomie: musculoasă (ca orice brună), dăltuită în piatră, simplă. Mi-o imaginez îmbrăcată în rochii galbene floarea-soarelui, cu șaluri largi pe umeri bronzati, cu pantof ușor, legănându-și șoldurile cu ostentație.

ASPASIA Femeile cuminți ale lui Chardin! Vase, policioare, faianță, țesături aspre le înconjoară și le rețin elogios. O lume casnică, într-o organizare germanică. „Aspasia, scumpa mea, scoate vinul roșu, vârtos! Berbecul acesta își cere însoțitorul! Adu-mi pipa, toarnă în cupe și șezi pe genunchii mei.”

Va urma

Istoria „Canonică” a literaturii române

Istoria literaturii la două mâini (8)

**Theodor
Codreanu**

Speranța noastră, în ce-l privește pe Nicolae Manolescu, era să complementarizeze antinomiile chiar în conformitate cu ideea scrierii istoriei la două mâini, premisă a unui spor de obiectivitate. Dar spre a se spăla pe mâini, ca Pilat din Pont, de o asemenea povară, dl. Manolescu se refugiază în scuza facilă că nu poate exista obiectivitate în materie de istorie literară. Desigur, obiectivitatea absolută e o himeră, ține de... demiurgie, dar nu admitea Nicolae Manolescu faptul că și el este un Demiurg al culturii românești, citându-l pe Sorin Alexandrescu? Atunci de ce să abandonezi visul obiectivității? Înseamnă altceva canonul decât adevăr în cultură? Dar parcă Titu Maiorescu, modelul de la care se revendică, susținea tocmai canonul adevărului în cultură, esența teoriei formelor fără fond!

Dar să vedem în ce constă punerea în canon a literaturii române. Autorul începe prin a se delimita de metodele scrierii istoriei literare în modernitate, optând pentru aceea „la două mâini”. Este modul său de a se singulariza în fața didacticilor, a unui Welles, a structuralismelor,

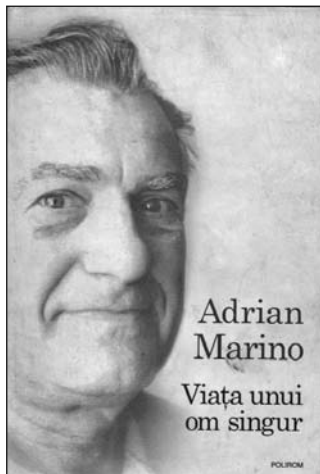
în genere, mizând pe o filosofie literară postmodernistă, cea a diferenței. Observă că după 1989, în pofida apariției unor istorii semnate de I. Necoșescu, Dumitru Micu, Ion Rotaru, „tendința generală este o prărsire a istoriei literare propriu-zise în favoarea studiilor multiculturale, în care perspectiva asupra literaturii nu mai este estetică, dar sociologică, filosofică și altcundă”. Admite că „interdisciplinaritatea reprezintă un progres, dar eu rămân la nostalgia esteticului”. Derutant pentru curiozitatea intelectuală a autorului e că, sesizând limitele interdisciplinarității, nu a aflat încă de existența transdisciplinarității. Din atare pricină este gata să adere la teoria expresivității involuntare a lui Eugen Negreanu, altminteri, unul clinic criticii literari pe care pariază. Desigur, vrea mai mult. Esteticul pur ar fi putut să-l ducă spre transculturalism, însă istoricul e prudent, mărturisind că nu întrevede cum arată canonul de după postmodernismul muribund al epocii haotice. (Bloom, urmând logica ciclicității vichiene, crede că va urma o nouă epocă de tip teocratic). Preocupat de structura istoriei „la două mâini”, încearcă să pornească de la descifrarea raportului dintre tradiție

și inovație în gândirea unor H.G. Gadamer sau H.R. Jauss. Așadar, pertinente premise „proto-sincroniste”, cu intenția depășirii dihotomiei (și aporiei) „dintre istoric și estetic pe seama introducerii factorului de receptare”. Esteticul implică receptarea, pe când istoricul - evoluția și îmbogățirea acestei receptări, cum precizează Jauss în *Literaturgeschichte als Provokation*. În acest mod a crezut Jauss că poate rezolva dihotomia sincron/diacronic, sesizând „un lanț de receptări, cu putere de decizie asupra importanței istorice a operei și a rangului ei în ierarhia estetică”. Dl. Manolescu descoperă aici posibilitatea scrierii „la două mâini”, fără a se mai complica și cu hermeneutica aferentă, el refuzând în metodologia sa orice travaliu hermeneutic, de vreme ce calea cea mai sigură spre operă este impresia estetică. Dar nu cumva scriind astfel „la două mâini” înseamnă, de facto, a scrie tot la o singură mână? Ca hermeneut, îi reproșează dl. Manolescu lui H.R. Jauss, germanul privilegiat „pretutindeni «sensurile» operei”, ceea ce ar constitui un bumerang îndreptat asupra esteticului. Întrucât orizonturile estetice de așteptare într-o epocă sunt mai multe, receptarea

estetică însăși devine relativă. Altfel spus, receptarea singură nu poate fi operațională, deoarece consumul nu poate explica esteticul. De aceea, criticul apelează la etajarea timpului istoric al lui Fernand Braudel: geografic, social, individual. Istoricul are obligația să le însușeze, zice savantul francez. Operele, supuse și ele timpului, au momentul lor de splendoare, ca și femeile, dar, apoi, îmbătrânesc, ceea ce observase și Lovinescu, îmboldit să creeze teoria mutației valorilor. E de mirare că ideea scoatem operei de sub eternitatea valorică n-a depistat-o Nicolae Manolescu la Eminescu. Să fie vina lecturilor infidele, adică, proprio motu, pe sărite? Dar să citez cunoscutele versuri din *Memento mori*: „Din agheazima din lacul, ce te-nchină nemuririi,/E o picătură-n vinul poeziei ș-a gândirii,/Dar o picătură numai. Decât altele ce mor/Ele țin mai mult. Umane, vor pieri și ele toate./În zadar le scrii în piatră și le crezi eternizate,/Căci eternă-i numai moartea, ce-i viață-i trecător”.

Va urma

Adrian Marino

O întreagă viclenie țărănească milenară, perversă se putea citi în privirea și vorbele sale. Când această mentalitate se dezvoltă într-un mediu șovin, ea produce personaje Humigrotoști, somipatologice, goii Fuiwir Este stăpânul absolut al Clujului, undo taie și spânzura. Îl desfigurează. Îl îmbracă într-un kitch patriotard do un suprem prost gust: bând vopsit tricolor, în parc, statui de o incredibilă parodic istorică etc. Și afectiv nimeni nu poate să i se opună în mod eficient.

Statul comunist este croit, condus, administrat și exploatat de această nomenclatură. Îmi exprim, din nou, în puține cuvinte, de ce mă simt „singur“, „străin“, în propria mea țară, cu care încerc - administrativ vorbind - să am cât mai puține legături posibile. Căci aproape nimic esențial nu s-a schimbat nici după 1989. Și explicația este foarte simplă: aparatul de stat a rămas același. El este cea mai pură expresie a păturii parazitare și revanșarde,

Altă Românie (8)

birocratice, păstrate de la vechiul regim. Și, în momente de criză, el nu mai răspunde la comenzi. Vezi mineriadele recente: „Miron Cozma nu este de găsit“, „nu poate fi arestat“ etc. etc. Ajungem din nou la constatarea statului non-funcțional, centralizat, parazit și, în felul său, paternalist. Expresie a „clasei muncitoare“, el trebuie în orice condiții (noțiunile de productivitate, competitivitate și rentabilitate fiind excluse) să asigure tuturor „locuri de muncă“. Tot ce se întâmplă la Brașov, la Iași, în puținele întreprinderi privatizate, cu patroni străini, care introduc o altă disciplină economică și a muncii, nu are altă explicație. Salariul de mizerie, dar sigur și garantat, este supremul privilegiu de clasă. De altfel, furturile din fabrici, sub 500 de lei, nici nu mai erau justițiabile sub Ceaușescu. Se tolera pe față furtul legalizat.

Un imens aparat birocratic, de Partid și administrativ, pe care-l deține în totalitate, reprezintă o altă formă a privilegiilor de clasă. În sensul de a avea, în primul rând, un salariu asigurat și de a nu face, în realitate, nimic. M-a umplut totdeauna de perplexitate nu numai birocrăția infernală, dar mai ales, mecanismele sale reale. Mai întâi, lenea tradițională, inerția, pasivitatea, trăn-căneala de prin birouri,

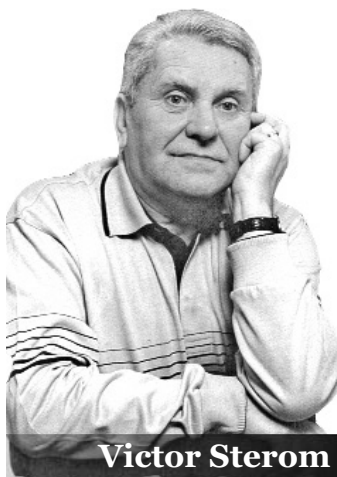
cafelele eterne, absențele nemotivate. Apoi, fuga evidentă de orice răspundere. O semnătură trebuie să acopere o altă semnătură, pe întreaga scară ierarhică. De jos în sus și invers. Ceea ce presupune șase-șapte-opt mișcări pentru o singură mutare, o simplă cerere, cozile de la ghișee, plictiseala și încetineala cu care funcționarul se comportă în fața cetățeanului. Mai întâi, la noi, comuniști sau necomuniști, totul este personalizat. Trebuie să vii neapărat cu o „atenție“. Apoi, noțiunea serviciului public, abstract, mecanic, impersonal, lipsește cu desăvârșire. Dacă ți se rezolvă, totuși, o cerere, aerul de „favoare“ este evident și umilitor. Funcționarul îți dă de înțeles că el, de fapt, nu are, pentru tine, cetățean, nici o obligație. Iar dacă nu-ți convine, n-ai decât să pleci acasă. Să nu-l mai plictisești cu insistențele tale inoportune. Îl „deranjezi“. Ceea ce se vede de la o poștă.

Că țara a fost prost administrată, prost guvernată până în 1989, nu mai trebuie demonstrat. Cum s-ar putea împăca vreodată spiritul de eternă spontaneitate și improvizație al Românului cu „planificarea“ socialistă? O incompatibilitate fundamentală. Dar pseudoreforme de după „Revoluție“ au introdus în plus o notă agravantă. A fost dislocat parțial un sistem, care,

de bine de rău, funcționa în felul său. Dar fără să se pună ceva coerent și eficient în loc. De unde o brambureală, un haos, o cârpeală și o improvizație continuă, care pur și simplu demoralizează orice spirit cu o minimă noțiune a ordinei și eficienței. Legile ori nu există, ori sunt prea multe și se contrazic, ori se schimbă mereu, ori nu se aplică. În astfel de condiții, orice noțiune de legalitate dispăre. Sau, mai bine spus, ea nici nu poate să apară. Nu există pur și simplu. Ceea ce deschide din nou poarta tuturor oportunismelor și improvizațiilor, abilităților și interpretărilor personale. În România nu există legi, ci numai soluții individuale, bine personalizate, găsite și aplicate de la caz la caz. Statul trebuie mereu „să dea“. Dar fiecărui doar cum și ce dorește. De fapt, un alibi pentru domnia bunului său plac. În forme aparent „legale“, în care, de altfel, nimeni nu crede.

Și, totuși, un element de stabilitate, chiar de mare stabilitate și continuitate, există în România. Și înainte și după 1989: frica permanentă de control polițienesc și represiune, de poliție politică, indiferent de numele său: Securitate, SRI, Unitatea 0215 etc. Statul polițist este, în același timp, un mare mit și o mare realitate a epocii. Sentimentul terorii surde, invincibile, este permanent.

Va urma

Victor Sterom

Fulguratii

de Victor Sterom

**Grigore Grigore - Miracolele
noptii - Biblioteca Albanezul,
București, 2010, 100 p.**

**Volum de versuri bilingv
Traducere de Baki Ymeri**

„Cel singur și cel trist/stau pe vârful muntelui/singur și trist și el/și nu găsesc cuvintele/potrivite/care să-i ajute să evadeze/din ispite/stau așa/de-a pururi în simplitate/căci au de făcut ceva”. (p. 20) Poezia din această carte pleacă de la real și ajunge la real. Actul de creație constă în capacitatea de observație a realității imediate și asumate de poet pe un plan superior al conștiinței către care - realul-văzut și auzit continuu, tinde neconținut.

Grigore Grigore (născut la 5 septembrie 1948 în comuna Finta, județul Dâmbovița) deține forța prezentului nocturn și

înfățișează – realitatea - în vers alb, într-un limbaj modern, subsumându-se gândirii în imagini poetice. „Apele toamnei se vor opri/când vom termina/de citit poeziile/pe care încă nu le-am scris/ cercul, triunghiul/liniile paralele/orizonturile/prin zid/trecerea/celui care avea capul pătrat/și mintea-ntr-un colț/și șanțurile pe deasupra cărora/curgeau apele sărate/și frunzele galbene/ și galbene frunzele” (p. 8)

Nostalgic și meditativ totodată, este aici Grigore Grigore, în versuri lapidare, chiar ludice, pline de multiple semnificații pe care le parcurge cu inima, dar mai ales cu sufletul la gură. Disting

în această ordine de idei, o dimensiune cognitivă, cum și adevăruri trăite la flacăra lucidității, dar și liniile de forță cărora poetul Grigore, năzuind să se exprime pe sine, încearcă și reușește să le dea un substanțial răspuns. „Până la mine/trece acela/care am fost/înainte de/răsăritul soarelui/și se uită/la mine/ca la o/șoaptă” (p. 76) sau: „Bine că sunt tânăr/și m-am împăcat cu mine/cu eternitatea/cu ziua/cu clipa/și cu raza de soare/care mă străbate/din virgulă-n virgulă/până. dincolo/de punct/și-acolo/sărut aripile/ care n-au furat/zborul/ din vârful muntelui/de aer” (p. 42) Avea dreptate Tudor

Cristea când nota: „Principala calitate a lui Grigore Grigore este că gândește (și simte) poetic. Simplitatea aparentă a creației sale este rodul unei arte mature, îndelung decantate interior”. Iată cum prin poezie, și-sinele întrezărește -Miracolele noptii - de dincolo de cuvinte. Altfel spus, Grigore Grigore în multe poeme din această carte și nu numai, caută să exprime prin simplitate bucuria și tristețea existențială, chiar la modul reflexiv, căutând sensul moral al adevărului, al frumosului și al binelui ce nu pot trăi niciodată separat. Închei spunând aproape retoric, cum că numai poetul adevărat are ochi și urechi pentru a percepe realul în culorile, în furtuna și-n mișcarea lui metafizică. „Se lucrează la gardul/care mă desparte de lume/cu răutăți/cu promisiuni/cu minciuni/și cu glume/ zi de zi trebuie să fiu/foarte atent/ca să nu rămân repetent/la școala vieții/unde pe treptele cele mai/de sus ale înțelepciunii/sunt asceții” (p. 26)

Poeme din volumul bilingv „Miracolele noptii”, de Grigore Grigore

Trenurile cu femei

trenurile cu femei
merg pe o singură cale ferată
pe o singură linie a căii ferate
pe traverse

pe șuruburile deșurubate
pe nisip
merg cu amintiri ca pe lacrimi
pe lacrimi ca pe vise
pe vise ca pe speranțe
merg singure singurele
ca degetul printre inele
căci vor să demonstreze
că iubirile și moarte
sunt treze.

Apele toamnei se vor opri

apele toamnei se vor opri

când vom termina
de citit poeziile
pe care încă nu le-am scris
cercul, triunghiul
liniile paralele
orizonturile
prin zid
trecerea
celui care avea capul pătrat
și mintea-ntr-un colț
și șanțurile pe deasupra cărora
curgeau apele sărate
și frunzele galbene
și galbene frunzele.

Primim „HOȚUL DE CURCUBEE” volumul de sonete, rondeluri și alte poeme, al distinsului poet Constantin Mironescu, volum apărut la Editura LIDER în anul 2010. Pe vârsta anotimpurilor își așterne poetul versurile, pe introspecții sufletești de mare sinceritate, legănând între amintire și speranță bunul simț al unui om cuminte. În rondeluri, mai mult ca în sonete, așezăm trăinicia acestui volum, rezistența la neuitare a poetului nostru: „Călăream un cal albastru/Pe câmpia înnoită-/Evadasem dintr-un castru,/încercat de-o grea ispită. Mângâiat deal zilei astru/Și cu mintea răvășită,/Călăream un cal albastru/Pe câmpia înnoită. Evitasem un dezastru,/Protejat de-a mea ursită,/Când vândușem pe-un piastru/o himeră necinstită, Călărind un cal albastru.” (Rondelul călărețului pe cal albastru) Pe ici pe

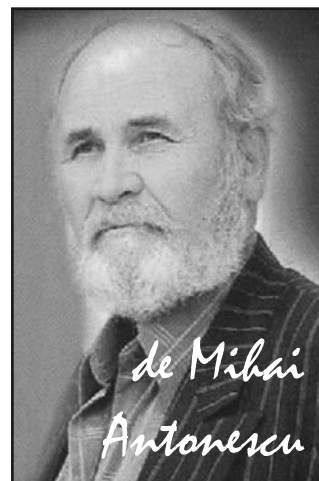
Un loc în memoria colectivă

Constantin Mironescu, HOȚUL DE CURCUBEE,
Editura LIDER-2010

colo, nu numai motivul, dar și incantația textului adie vag dinspre Nichita, cum vedem. Nu-i rău. Constantin Mironescu e spiritul locuind universuri imediate asupra căroră ochiul întârzie benefic-moralizator, dar și cu o părelnică umbră de tristețe aburind sub cuvinte: „Duce-m-aș și tot m-aș duce/În adâncuri de poveste/Unde sunt lumini pe creste/Si albesc gândiri năuce. Despre lume să duc veste/Că se află la răscruce,/Duce-m-aș și tot m-aș duce/În adâncuri de poveste. Gândul bun de m-ar conduce/Să șterg relele funeste/Când orbirea se produce, /Pară grijă și proteste, /Duce-m-aș și tot m-as duce.” (Rondel la răs-

cruce) Sau mai la vale, într-un vers liber scăpat de sub domnia canonului: „Mi-am ascuns sufletul/într-un cuib de cuc,/departe de larma mulțimilor,/într-o vreme în care întunericul/amenință domnia luminilor.” (din poemul Impas) Obsesia cailor, din șinele veșnic tânăr al poetului vine, și ea se întâmplă frumos în versul liber, poate fără prea mare strălucire, dar sigur, câștigând prin profunzimea și căldura imaginii: „Viscolește amarnic,/fără principii/tiranice/este un frig de-ți îngheață/vorba în gură.../caili se împleticesc/și cad, nemaiputând să înainteze/prin zăpada/ce le ajunsese la crupă-/sunt cai trăind în

Consemnări prietenești

sălbăcie/într-o ascunsă/dar liberă/pustie...” (din poemul Cai îngropați în zăpadă) Una peste alta, „HOȚUL DE CURCUBEE” cântă și încântă la o lectură de bun simț, iar poetul Constantin Mironescu ocupă un loc aparte în inima memoriei colective, prin reușitele, nu puține, ale acestui volum: „Doamne Iisuse, /învelește-mă cu dragostea ta/ să nu-mi înghețe sufletul!” (Rugă)

Din umbra Creatorului absolut

Radu Cârnci, Antologia Sonetului Românesc, Editura Muzeul Literaturii Române, 2007 - 2008 - 2009

Pe răbdare și întoarcere la sine, așezăm spre bună întoc-mire pietrele dintâi ale lucrării de rămânere. Pe renunțări și neasemeni altora, fugim din cercul etern rotitor al lumii, spre a-i înțelege mai bine rostul și cercuirea întru lauda drumului. Iară drumul, nu întru spaima orbului se

așterne, ci, musai întru izbânda colindătorului de vise ce-si ima-ginează urma pașilor, hăt, dincolo de semnul de întrebare al departelui.

Sonetul : gen literar nemuritor, fir roșu prin lirica lumii, cu legile și canoanele-i arhiștiute, incitând, ambiționând, ostenind până la esență

spiritul celor ce fac sarea și cinstea oricărei mari culturi. Sonetul: privirea inversă a lacrimii înspre ochiul care o plânge, ca un recurs la nesingurătate.

În peste o mie patru sute de pagini însușind, trei volume unul mai frumos decât altul, se așterne Antologia Sonetului Românesc apărută la Editura Muzeul Literaturii Române sub îngrijirea unuia dintre cei mai importanți cărturari ai timpului nostru, scriitorul Radu Cârnci. Un volum de muncă

imens, ivindu-se din nemăsura timpului și bazat pe o minuțioasă cercetare, fac din lucrarea mai sus amintită, un monument de referință și incontestabilă valoare artistică a genului în discuție. Căci, de la Gheorghe Asachi întemeietorul, prin Ion Heliade Rădulescu, Mihai Eminescu, Macedonski, Cosbuc, Cincinnati Pavelescu, Victor Eftimiu, până la Nichita Stănescu, Ioanid Romanescu, Romulus Vulpescu și, Doamne, câți încă alții sute, ►

De vorbă cu Emil Cioran

Continuare din pagina 4

care o renegi.

-Bine, recunosc că ai putea avea dreptate în contextul „banalitatilor tale cotidiene”, mi-a răspuns el de data asta fără să mă privească, dar eu nu scriu pentru omul de rând, eu scriu pentru „artist”, eu scriu pentru omul nebun care deja e mort pentru că a tânjit la Nemurire!

Pe mine nu mă interesează lupta meschină pentru supraviețuire, nu mă interesează copilul care ajunge om matur și mai apoi bătrân, ci mă interesează cel care vede dincolo de „viață”. Dincolo de moarte!

Nu vorbesc cu acei indivizi, sau mai bine zis, nu le vorbesc celor care acceptă viața așa cum viața le este vândută lor de unii și de alții, nu le vorbesc celor care sunt „programați” într-o existență sau alta.

Eu vorbesc sau le vorbesc doar celor care sunt „inprogramabili”.

Vorbesc despre acele animale rare care mor cu fiecare cuvânt spus, mor cu fiecare răsuflare.

Eu vorbesc despre „sinucigașul total și etern!”

Când a terminat de vorbit, peste Bois de Boulogne s-a așternut o liniște de mormânt. Într-un târziu, din spatele unor platani s-a desprins o umbră care, la început șovăitor, dar apoi din ce în ce mai hotărât s-a apropiat de noi.

Era o femeie tânără, frumoasă și îmbrăcată foarte simplu.

S-a oprit în fata noastră și dintr-o mapă neagră, mare, a scos un tablou pe care l-a așezat cu grijă în așa fel încât să nu putem vedea desenul.

-Eu sunt Livia, a spus femeia aia tânără. Sunt pictoriță și, fără să vreau am asistat la discuția voastră. Ca artist, ca om nebun, vă dau dreptate la amândoi și nici unuia din voi. Pentru că nu cred

în „dialog”, nu cred în cuvântul scris!

Artiștii cuvântului sunt un fel de sportivi aleși să participe într-o competiție în care cel care umple cele mai multe spații goale cu alte spații goale, câștigă.

-Uite ce înțeleg eu prin artă, a spus Livia, dezvăluind tabloul.

Și bătrânul și eu l-am privit mult timp în tăcere. În acel tablou, în doar câteva linii și culori eram fără îndoială expuși atât eu cât și bătrânul și fiecare cuvânt din conversația noastră. Frunzele uscate, stalpii de lumină și oamenii de prin parc, intrau și ieșeau din tablou, ca printr-o ușă larg deschisă.

Fără să spună ceva, fără să-și ia rămas bun, bătrânul s-a ridicat și a dispărut. M-am gândit atunci că poate iar a plecat să se sinucidă sau cel puțin să-și controleze motoreta. Cine știe, poate era deja mort, și eu, insensibilul, nici nu am observat.

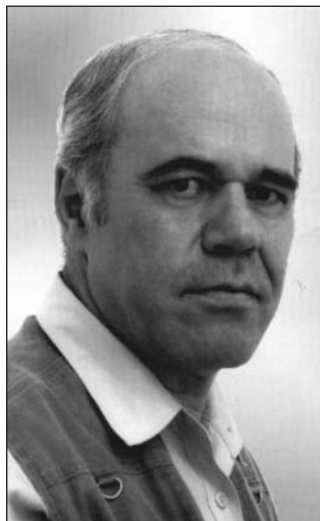
În schimb am rugat-o pe Livia să se așeze pe bancă lângă mine. Pentru întotdeauna.

► sonetul românesc stă cu fata la nre-zent si istorie, cum ar sta un izvor la începutul curgerii lui, întru setea lumii „Carte egala doar cu sine si cu gândul întocmitorului ei, scriitorul Radu Cârnci, Antologia Sonetului Românesc era inevitabilă si stringent necesară pentru întregul Istoriei Literaturii, iar beneficiul, unul pe termen nedefinit, după cum viitorul o va demonstra. Post fațatorii celor trei substanțiale volume, cărturari la rândul-le și instanțe fără doar si poate, Constantin Ciopraga, Dumitru Micu si Minai Cimpoi, scot în

evidență importanța demersului istoric al lui Radu Cârnci, cu ample introduceri în trecutul sonetului universal si al impactului pe care l-a avut acesta de-a lungul timpului asupra creatorului român, până-n contemporaneitate „Despre estetica frumosului vorbim, despre luciditate si spi rit critic, atunci când textul musai devine artă, cum si despre surprinzătoare libertăți îngăduite, ca în cazul sonetelor Anei Blandiana sau ale Carolinei Ilica. Structură, formă, legi, reguli. Dacă ne uităm în opera aproape oricărui autor antologat,

observăm că sonetul este, nu numai piatră de încercare, ci si izbândă a întregului ei, cum ar veni. Sub semnătură o, Prinț, ivit sub zodia minunii/Sonet încins cu legi dăinuitoare/din care armonii se nasc, odoare/dând străluciri adânci înțelepciunii Pilduitor genunchi-și pleacă unii/la chipul tău, cuvinte domnitoare/ sculptându-te, iar frumusețea doare/de necuprins cantinderea genunii Și timpul trece, însă nu te fură/nu-i pentru tine negurosul Lethes/drapat în toga-ți – fragedă armură – Surâzător si trist ca vechi portrete/sublimu-

lui dai veșnica măsură/iar trecerii mirabile regrete.... (Radu Cârnci - „PRINȚUL SONET”) Interogație meditativă asupra ființei si ființării sonetul românesc își află definitiv loc de cetate, recunoaștere și dăinuire - întru reînnoire pe seama istoriei în mers, tocmai pornind de la această excelentă antologie. Din umbra luminoasă a Creatorului Absolut ne vin cărturarii, căutându-ne largul minții si-al simțirii cu tot ce au mai bun, mai demn de oferit, iar scriitorul Radu Cârnci tocmai asta face, acum ca si altădată, ori-când. Ave!

Florentin Popescu

Un „absolvent” al „școlii de la Târgoviște”

**fragment din volumul
„Portrete în peniță”**

Să tot fie aproape treizeci de ani de când m-am întâlnit pentru prima oară cu scrierile lui. Într-un București deschis mai tuturor experiențelor și experimentelor literare („strângerea șurubului” în ideologie abia dacă se întrevădea la orizont). Ingeniosul bine temperat cu care venea el în literatură era, fără îndoială, o scriere nu numai insolită și originală, ci de-a dreptul incitantă, căci un „dicționar onomastic” (firește, scris cu mijloace literare adecvate) nu mai publicase nimeni până atunci. Și n-a fost de mirare, deci, că o mare parte a criticii literare din acel timp s-a grăbit să sublinieze calitățile cărții.

Toate acestea se petreceau în 1969 și de atunci Mircea Horia Simionescu avea să mai publice multe cărți, îndelung comentate în presă. La fel avea să se întâmple și cu câțiva colegi de generație (Radu Petrescu, Petru Creția, Costache Olăreanu și Tudor Țopa) - cei care,

dimpreună cu scriitorul despre care aștern aceste rânduri, aveau să fie numiți de către istoricii literari „Grupul de la Târgoviște” sau „Școala de la Târgoviște”. Personalități cu o amprentă stilistică și narativă aparte și greu de caracterizat în doar câteva cuvinte sau fraze. De altfel, istoriile literare și dicționarele care aveau să apară ulterior puneau și ele în lumină formula despre care este vorba.

Și pentru că nu mi-am propus să scriu despre „Școala de la Târgoviște” (lucrările de istorie literară o fac pendelete), ci numai despre unul dintre reprezentanții ei, voi lăsa considerațiile critice în seama altora.

Cu certitudine pe Mircea Horia Simionescu l-am cunoscut în 1982, în niște împrejurări care-mi sunt atât de limpezi în memorie de parcă nu le-aș fi părăsit decât de o zi-două.

Lucram ca redactor la Editura Sport -Turism și tocmai îi apăruse acolo o

nouă carte: *Ulise și umbra* (titlu care - mai este oare nevoie s-o spun? - Justifica” din plin tipărirea volumului la respectiva editură și nu la alta). S-a întâmplat ca exact în acea vreme să colaborez la o emisiune de duminică dimineața a Radioului și mi-a venit ideea să-i solicit un interviu firește, legat de subiectul volumului care tocmai lua drumul librăriilor. Autorul tomului a acceptat și așa cum am ajuns să-l cunosc pe scriitorul Mircea Horia Simionescu, autor aflat în acea vreme în vogă și ale cărui volume se tipăreau în zeci de mii de exemplare.

La puțină vreme după realizarea și difuzarea pe unde hertziene a interviului, printr-o altă întâmplare am ajuns să fiu cooptat în juriul unuia dintre cele mai prestigioase și mai frumoase festivaluri de literatură - Moștenirea Văcăreștilor de la Târgoviște, unde, se știe, este și astăzi fieful d-lui Mircea Horia Simionescu originar din

Pietroșița Dâmboviței, unde și-a construit cu propriile-i mâini o casă, întâmpinând fel de fel de peripeții, unele vesele, altele mai puțin vesele.

Așadar, la Moștenirea Văcăreștilor, unde scriitorul era și atunci, ca și azi, președintele de drept și de fapt al juriului, mi-a fost dat să mă aflu, ceva mai multă vreme în jurul domniei sale, trăind, împreună fel de fel de întâmplări.

Bunăoară, de pomină a fost un protocol de dinainte de '89 când, fiind alături la o masă, o persoană care tocmai ne adusesese niște sandvișuri i-a atras atenția să nu arunce la coș o amărâtă de scobitoare din material plastic pentru că gazdele mai vor avea nevoie de ea. Om de o rară distincție și de mare bun simț, delicat în lume până în pânzele albe, colegul meu de juriu n-a zis nimic, însă n-am putut să nu observ că din clipa aceea nu s-a mai atins de nimic... Onorându-mă cu prietenia domniei sale, cum puțini inși au făcut-o de-a lungul anilor, dl. Mircea Horia

Mă aștepți cu praf

Liu Xiaobo,

pentru soția mea, care așteaptă în fiecare zi

Nimic nu-ți mai rămâne de făcut, nimic
decât să mă aștepți, împreună cu praful
casei noastre aceste straturi
acumulate din belșug, în fiecare colț
tu nu vrei să deschizi perdelele
să lași lumina să le strice liniștea
pe bibliotecă, mesajul scris de mână
este acoperit de praf
pe covor modelul absoarbe praful
când îmi scrii o scrisoare
și dragoste, cu vârful peniței plin de praf
ochii mei sunt pătrunși de durere
tu stai acolo toată ziua
fără să îndrăznești să te miști
de teamă că pașii tăi vor contesta praful
încerci să-ți controlezi respirația
folosind tăcerea să scrii o poveste.
Pe vremuri ca acestea
praful sufocător
oferă singura loialitate
viziunea ta, respirația și timpul

pătrunde praful
în adâncimea sufletului tău
mormântul centimetru cu centimetru
este scâmos de la picioare
ajungând la piept
ajungând la gât

știi ca mormântul
este cel mai bun loc de odihnă
așteptând după mine acolo
fără sursă de frică sau panică
de aceea tu preferi praful
în întuneric, în calmă sufocare
așteptând, așteptând după mine
mă aștepți cu praf
refuzând lumina soarelui și adierea aerului
numai lăsând praful să te înmormânteze total
numai lăsându-te s-adormi în praf
până mă întorc
și tu te vei trezi
ștergând praful de pe tine și din sufletul tău.

Ce minune – înapoi din mormânt !

**Traducerea în limba română (a variantei
în engleză - Zheng Danyi,
Shirley Lee și Martin Alexander) de
Sandu Citizen /Canada.**

► Simionescu s-a dovedit a-mi fi apropiat (cu un sfat, o remarcă de intelectual rasat, sau chiar cu un gest care să mă bucure) ori de câte ori ne-am întâlnit. E drept, am scris și eu despre unele cărți ale domniei sale, dar n-am făcut-o din cine știe ce obligații morale sau de altă natură, ci din con-

vingerea că mă aflu în fața operei unui mare important scriitor contemporan.

Poate că de aceea la târgul de carte „Gaudeamus” din toamna lui 2007 n-am fost deloc surprins când am văzut că un mare cotidian național l-a propus cititorilor lui printre cei cinci-șase scriitori români care ar merita Pre-

miul „Nobel”.

Nu știu care va fi fost rezultatul anchetei acestui ziar, dar de un lucru sunt sigur: Dl. Mircea Horia Simionescu și-a „construit” o operă care stă și va sta cu cinste în fața judecății, oricât de aspre, a criticilor și istoricilor de azi și de mâine.

Din păcate ignoranții, cei care înlocuiesc lectura cărților cu teleco-

manda televizorului habar n-au de farmecul și valoarea scrisului acestui mare autor. El însuși, îmi mărturisea, mai an, cu umor negru, cum i-a dat cineva telefon și s-a interesat cum ar putea să se înscrie la „Școala de la Târgoviște” și ce cursuri se predau acolo. Amară, tristă realitate.

Lucian Gruia

Tamara Andrucovici

Autoarea s-a născut în București, la 12 mai 1984 și locuiește cu mama ei în Franța, de la vârsta de 7 ani.

Începe să scrie literatură, în limba franceză, încă de la 12 ani: piese de teatru și povestiri. La 16 ani scrie piesa *Il était une fois, derrière de fer...* (A fost odată, în spatele cortinei de fier...) și la 17 ani chiar un roman *C'était après '89* (Era după '89). Participă la Memorialul de la Sighet cu două lucrări: *Familia ideală* și *Este sau nu poporul român un popor extremist?* A mai scris și alte piese de teatru, a urmat un cerc de artă dramatică încercând să-l impună pe Caragiale francezilor. urmându-și destinul, autoarea devine studentă la Facultatea de filologie și Institutul de Limbi Străine pentru Relații Internaționale din Paris.

Privind titlurile lucrărilor de adolescență ale Tamarei, ne surprinde gravitatea temelor existențiale abordate. Microromanul pe care îl prezentăm, „Tu ai palma cât o țară” (Ed. Paralela 45, 2009), ne întărește afirmația.

Tânără autoare ne mai uimește prin stilul deplin încheiat, care, în cazul microromanului reprezintă un tipăt sfâșietor, presat de puterea fatalismului (ca în tragediile antice grecești), amplificat cu metodele extențialismului (absurdul camusian, revolta sartriană) și a noul ro-

Tu ai palma cât o țară

man francez (demolatorul momentelor epice).

Structura cărții „Tu ai palma cât o țară” constituie un colaj de secvențe ontologice, scurte ori mai ample, scrisori, amintiri, jocuri logice – toate decupate cu bisturiul în carnea sufletelor noastre.

Avem totuși o intrigă, violul la care a fost supusă eroina cărții, adolescența evreică Dott, de către un ofițer german, în lagărul de la Auschwitz. Evenimentul tragic a declanșat bulversarea valorilor în sufletul eroinei, a năruit sensul existenței sale, și a provocat erupția instinctelor primare, compensatorii într-o lume devenită tot mai salbatică. Surpriza o constituie faptul că eroina se îndrăgostește de violator. Leit-motivul care străbate episoadele îl reprezintă vesta ofițerului de care eroina se atașează cu disperare, ca și cum ar vrea să păstreze vie amintirea dramei, pe care o re trăiește cu un fel de plăcere masochistă, în vis, în fiecare noapte. Haina, ca țesătură, semnifică legarea produsă de destin. Parcele din mitologia greacă sunt țesătoare, Penelopa împletește și despletește o haină în așteptarea întoarcerii lui Ulise. Alte iubiri o capturează numai cu jumătate de ființă. Tandri dar insuficient implicați sufletește: Mircea, Vodnik, Gadarn reprezintă suro-

gatele iubiri ideale. Alt moment sfâșietor în curgerea epică, este pierderea fetei eroinei, Mebd, imediat după naștere. Destinul sumbru al personajelor se brodează pe fundalul momentelor tragice ale epocii prezentate: al II-lea Război Mondial, explozia centralei nucleare de la Cernobîl a cărei radiație provoacă moartea fetei și tatălui acesteia, Mircea, și generează o stare euforică celorlaltor personaje implicate (trupa de teatru fantomatică, refăcută de profesorul Dranjacz din supraviețuirii lagărelor – echipă cu care pornise la drum înaintea războiului). Și iată că piesa Richard al III-lea este jucată tocmai în mediul infestat radioactiv, ceea ce creează stări euforice artiștilor, amplificate de consumul de alcool și hașish.

Sub semnul extincției, existența a devenit absurdă, morala e suprimată. Povestea poate să se sfârșească oricând sau să reînceapă oricând. Viața eroinei prin lumea maculată pare navigația unei ambarcațiuni subrede mereu între Scyla și Caribda.

Dott, la un moment dat parcă trăiește viața altcuiva, motivul dublului accentuând lipsa de sens a existenței: „Poate că ea, cea reală, ce acugene tari ale bunicului de la cernăuți... cea făcută

după calapodul valabil al părinților ei... a murit atunci, când era silită să devină cenușă, iar restul ființei cu care a scăpat, cu care a umblat prin lume, de la Nistru până la sena... aceea nici n-a fost ea, ci o copie drăguță... simpatcă... palidă... sau poate a fost doar fumul albăstrui vinețiu, în bătaia celor patru vânturi cardinale... lacome, hrăpărețe, hulpave ca tot ce-i viu și inconștient.”

Titlul microromanului „Tu ai palma cât o țară” este un vers al lui Adrian Păunescu din poemul *Întoarcerea țaranului*. Formele geografice de relief reprezintă succesiunea evenimentelor din viața eroinei.

Cartea apare în ediție bilingvă, franceză-română, traducerea din limba franceză datorându-se scriitorului Vasile Andru, tatăl autoarei.

Tamara Andrucovici se dovedește o prozatoare matură, care mănuieste cu forță și dezinvoltură personajele. Forța stilului specific, deplin format, produsă de eul dictatorial, provoacă un „tsunami” care bulversează ființa.

După două volume de epigrame, Gheorghe Râmboiu-Bursucani vine cu primul său volum de poeme, din cea mai concentrată specie de poezie, care este „Haiku-ul” practicat în artele nipone de marii haijini cum ar fi: Matsuo Basho, Yosa Buson sau Kobayashi Issa, iar mai aproape de noi haijinii români și europeni totdată: Nichita Stănescu, Ștefan Augustin Doinaș, Gheorghe Tomozei, Marin Sorescu, Aurel Rău, Constantin abăluță și alții. Volumul „Fulgurații” - editura Karta-Graphic, Ploiești, 2007 este alcătuit din șase capitole cu teme definitorii, contemplând și meditând asupra anotimpurilor. Haiku-uri hibernale: „Măiastra iarnă-a/Gătit în alb pământul-/Strat de zăpadă”. Haiku-uri de primăvară: „Clopotei alb-verzui/Soli ai primăverilor-/Ghiociei în floare”. Haiku-uri de vară „Spintecând norii/ Croiește drum ploilor-/ Fulgerul vara.” Haiku-uri automnale: „Pale reci de vânt/ Și doar zâmbet de soare-/Ne-aduce toamna.” la care se adaugă haiku-uri diverse: „Se scutură de ani/Dulcele pom al vieții-/Trecerea-n neant”. Și haiku-uri aforistice: „Trăiesc veșnic doar/Ceice lasă-n urma lor-/Amintiri de aur”:

Depășind zona simplului exercițiu, cartea aceasta vorbește de un

Gheorghe Râmboiu-Bursucani

Lumea decupată în concentrări de-o clipă

poet preocupat de esențe, matur în gând și în expresie, având vădite disponibilități de a spune lumii câte ceva din frumusețile naturii și implicit din creditele sale intrinseci, supunând cuvântul unor procese de reflecție și decantare, prin care semantica se distilează până la cote infinitesimale.

Haiku-urile poetului Gheorghe Râmboiu-Bursucani își trag seva din fenomenalitatea naturii care se constituie ca principală și obligatorie sursă în tematica micropoemului: Răsăritul soarelui, bucuria unei zile noi, explozia – mută – a mugurilor de pe crengile copacilor, ca semne ale reînnoirii vieții vegetale și ale desfășurării unei diversități uriașe de fenomene – la care poetul este martor.

„Gngași dar fermi/Ghiociei sparg gheața-/Primăvară-n prag”. Sau: „Roi de fluturi albi/ Stau chiciură pe ramuri-/Măr înflorit”. Și „Gâze ivite/Din tainice unghere-/Se scaldă-n soare”.

Altfel, descoperim – universul – redus la cele mai convenționale lucruri care ne înconjoară. Această abordare a realității diurne cotidiene specifică autorului de haiku este stăpânită cu har de Gheorghe

Râmboiu-Bursucani. Fără îndoială, lumea din aceste – fulgurații – este decupată în concentrări de-o clipă prin rostire laconică sau doar prin sugerate impresii. „Primăvara/Fereastră deschisă spre-/Avântul naturii”, sau :Primăvara-/Natura-și poleiază/Veșmântul cu smarald”. Și : „Primăvara-/Mirifică grădina/A Edenului”.

Aceste haiku-uri, embleme ale primăverii, surprind prin originalitatea expresiei și prin vibrația aproape carnală specifică primăverii. Punctele de sprijin – anotimpurile – stârnesc multiple similitudini și conotații. Autorul le introduce voit în viața micropoemelor sale ca într-un malaxor destinat centrifugării figurilor de stil. Sau poate este doar o impresie sortită a sublinia liniile existenței, cunoașterea lucrurilor și a ființelor ce ne înconjoară și cu ale căror forme, natura atât de darnică ne uimește și ne domină.

„Dansează frunze-n/Copacii triști și agitați-/Orchestra-i vântul”. Sau „Între sol și cer/Doar nori de plumb/Vânturi de toamnă”. Lumea materială din acest volum are la bază libertatea și spontaneitatea abordate în construcții pragmatice. În tensiunile

interne ale materiei sau ale unui real verosimil se crează relațiuni și imagini adiacente din același timp și asumat. În fine, este aici o înșiruire de tablouri într-un lung drum inițiat și suntem invitați să admirăm această - expoziție de pictură - vizând toate anotimpurile și avea în plus cum am rătat înainte. După măiestria transpunerii în versuri a acestor imagini și gânduri, poetul Gheorghe Râmboiu-Bursucani ne suprasolicitează posibilitatea de înțelegere a întregului păienjenis fulgurent, sugerat în micropoelele sale.

Haiku-urile pe care le-am citat răspund la întrebările triadei: subiect-spațiu-timp (cine, unde, când) cum și la altele de aici răspunsul poate fi doar subînțeles. Oricum, e-o carte de care ne putem apropia cu înțelegere și plăcere oricând. Eu am ales doar câteva exemple, și nu în exclusivitate pe cele care cred că sunt reprezentative pentru creația și talentul autorului. Deși nu mi-am propus să fiu exhaustiv în analiza micropoemelor însumate în această carte, nu pot să nu mai relev câteva:

„Cad stropi reci de argint/Din Plumburiul văzduh-/E prag de iarnă”

„Moțâind pe cer/Visează pământul mamă-/Nori de zăpadă”

„Gerul brodează/Din fire de negură-/Pânze de cristal.”

„Calm, cerul cerne/Petale mici de gheață-/Ninge liniștit”.

Al. Florin ȚENE

În total au fost interzise 8000 de cărți. În această perioadă sunt impuse opere ce promovau realismul-socialist din URSS, cum ar fi Maiakovski, Șolohov, Esenin, Konstantin Fedin, Leonid Leonov, Andrei Jidanov, Ilia Ehrenburg, Aleksandr Fadeev cu „Tânăra gardă“, N. Ostrovski cu „Așa s-a călit oțelul“, Maxim Gorki care publicase în „Literaturia Gazeta“ articolul „Despre realismul socialist“ etc. Se înființează în București Editura Cartea Rusă, o facultate unde se învăța numai limba rusă, iar în marile orașe se deschid Librăriile „Cartea Rusă“.

Dar ce era acest non-curent literar? El reprezenta o realitate distorsionată a realității, o adaptare a ei la cerințele și interesele partidului comunist care dorea să dețină monopolul adevărului și înțelegerii realității. Real era doar ce era conform cu viziunea partidului unic. Având ca principii „tipul omului nou“, mereu învingător, în luptă cu tarele trecutului.

La noi, mulți scriitori pactizează cu puterea comunistă și încep să publice cărți scrise în spiritual realismului-socialist, doctrină comunistă oficială proclamată în 1932 de Comitetul Central al Partidului Comunist al URSS, impusă tuturor țărilor care au fost ocupate de Armata Roșie. Debutul realismului socialist din România are loc în ianuarie 1948 când

Literatura în folosul democrației (3)

și democrația în slujba culturii la români, dar și în folosul dictaturii comuniste

Sorin Toma, fiul poetului mediocru A. Toma, publică trei articole în „Scânteia“, intitulate „Poezia putrefacției sau putrefacția poeziei“ despre opera poetică a lui Tudor Arghezi, în care se dă semnalul ruperii totale față de valorile naționale ale trecutului. Într-un articol publicat în „Viața Românească“, nr. 3, din 1951, Mihai Beniuc, în calitate de președinte al Uniunii Scriitorilor, oferă definiția poetului realismului-socialist. Imediat criticii literari ca Leonte Răutu, Ovid S. Crohmăniceanu, Mihai Gafița, Mihai Novicov, Traian Șelmaru, Ion Vitner publică articole în spiritul cerut de noua ideologie cultural-politică.

Primul care a dat semnalul introducerii realismului-socialist la noi a fost Mihai Sadoveanu (cel care fiind președintele Marei Adunări Naționale nu a vrut să grațieze condamnarea la moarte a unui țăran care nu a dorit să se înscrie în CAP), cu prozele: „Fantezii răsăritene“ (1946), „Păuna Mică“ (1948) și „Mitrea Cocor“ (1950). A urmat Zaharia Stancu cu „Descult“, Alexandru Jar cu „Sfârșitul jalbelor“

(1950), Petru Dumitriu cu „Drum fără pulbere“ și „Pasărea furtunii“, Eusebiu Camilar cu romanul „Negura“ (1949), Eugen Barbu cu „Groapa“ și „Șoseaua Nordului“, Aurel Baranga, Mihai Davidoglu, Lucia Demetrius, Alexandru Mirodan etc.

Mai târziu, după 1960, au apărut romane care au mai „îndulcit“ realismul-socialist, dar slujind și în acest fel regimul de dictatură comunistă, prin faptul că se arăta lumii „deschiderea“ literaturii noastre spre noi orizonturi. Era un fel de „dizidență“ cu aprobarea cenzurii și ai securității. Vezi Țoiu, Buzura, D. R. Popescu, Breban etc. Se continua publicarea de cărți a celor care făceau parte din sistem (redactori la edituri, reviste, ziare, radio, televiziune, instituții cultural-artistice, activiști culturali și politrucci) și care erau verificați. De fapt toți scriitorii din sistemul amintit nu erau altceva decât activiști politici în slujba propagandei PCR, iar o parte din ei vizitau Occidentul cu sarcini precise de culegere de informații din rândul diasporei românești, după care ve-

neau în țară și raportau securității. Astfel se explică de ce scriitori ca Ion Acsan, Ion Cocora, Al. Căpraru, A. Buzura, Eugen Barbu, D. R. Popescu, Nicolae Dragoș, V. Tudor, Marin Sorescu, Dumitru Popescu, Adrian Păunescu, E. Jebeleanu, A. Jebeleanu, Marin Preda și mulți alții, erau mereu prin Occident.

În spiritual realismului-socialist au apărut: „Calea Griviței“ (poem) de Cicerone Teodorescu, „Grivița Roșie“ de Marcel Breslașu, ambele în 1950, „Steaguri“ de M. Beniuc, „Minerii din Maramureș“ de Dan Deșliu, apărute în 1951, „În satul lui Sahia“ de Eugen Jebeleanu, „La cea mai înaltă tensiune“ de Nagy Istvan, „Oțel și pâine“ de Ion Călugăru, „Dulăii“ de Zaharia Stancu, „Desfășurarea“ de Marin Preda, cărți apărute în 1952, „Un om între oameni“ (1953, 1955, 1957), de Camil Petrescu, „Cântecele pădurii tinere“ de Eugen Jebeleanu, „Un cântec din ulița noastră“ de Cicerone Teodorescu, „Laude“ de Miron Radu Paraschivescu, toate apărute în 1953.

Va urma

Augustin Deac

Partea II-a

Descifrând primul document intitulat Jurământul tinerilor vlahi din Codex Rohonczy, de fapt dintr-o Cronică românească, scrisă cu alfabet geto-dacic, cercetătoarea Viorica Mihai-Enăciuc a reușit să publice numai în revista Institutului de Studii istorice și social-politice - Anale de Istorie - doar două pagini și nimic mai mult, întrucât istoricii româniști influenți au intervenit la Secția de Propagandă a C.C. al P.C.R. pentru a se interzice publicarea în continuare a textului, pe motiv că se minimalizează „romanitatea” în formarea, chipurile, a poporului român.

Aceasta acuzație se adaugă și la acel serial de studii publicat în revista Institutului, intitulat “Pe urmele strămoșilor” din care s-au publicat, cu mare greutate, peste 30 de studii, din care rezulta pe baza documentelor și aprecierea unor savanți străini de renume mondial, că poporul român este continu-

O cronică românească însumând 448 de pagini, din secolele XII-XIII, scrisă în limba română arhaică cu alfabet geto-dacic.

Codex Rohonczy (2)

atorul direct al marelui popor al antichității, al geto-dacilor, având o vechime de mii de ani, înaintea existenței Imperiului Roman. Publicarea a două pagini din Codex Rohonczy a turnat și mai mult gaz pe foc, uneltindu-se din partea celor interesați de a nu se cerceta trecutul îndepărtat al poporului român cu darea afară a unor cercetători implicați și poate chiar cu desființarea Institutului de studii istorice și social-politice, considerat că încurcă liniștea cercetătorilor de la institutele academice.

Dar iată că a sosit vremea când cititorii pot să afle conținutul întreg nu numai a Jurământului tinerilor vlahi, ci și alte importante documente, care ne așează pe noi, românii făuritori de istorie, în inima Europei.

Jurământul ostașilor vlahi în secolele XII-XIII

„O viață de om, a Dryadelor băutură pentru jertfă. Urmașii să ne primească! Sa nu primească vechile proorocii ale Dryadelor anuale. Cavalerii, cu strigăte de biruință, în templele din tei ale Soarelui pierdut să nu primească pizma! În acest fel tămăduirea în templu nici

unul dintre cavaleri, pentru urmași, să nu o primească! și a ta căciula, marea ta căciulă în a ta și a marilor insoțitori cu căciula Uoi-tăl^lpe calea păcii tale, ca un munte nemurită încercările deosebite și mari, în acest fel va răspunde mântuitorului mare și folositor! Jertfa oii la triumful cel mic s-o distrugă! Tinerii la 15 ani, băutura Soarelui, în haine de mătase, să nu o ia! Ofranda lui Bachus să nu o primească! Să nu primească prin Klio jertfa către Soare din lemn, templul Soarelui să nu ridice! să nu se jertfească în templu pe sine, prin tragere la sorți! Cu tei, porc-mistreț sau oaie să nu jertfească cerului în templul de lemn sau să așeze în templu mirosul marilor ofrande către cer prin mâncare pentru morți! Strigătul Bacantelor să nu-i momească prin tragere la sorți pentru moarte! Templul e mort! Aripa unei oștiri are putere dublă dacă nu crede în zeii răsăriteni urăște vrăjitoria, beția și arderea pe sine zeilor; și fiii nu vor îngrășa pământul în răsărit și aripa oștirii nu va avea soarta lui Tityos dacă nu crede în Kotis a cerului, care îmbogățește cu provizii templul dezrădăcinat, fapt care nu se împle-

tește cu puterea armatei. Să nimicim templul, ca să tămăduim sângele otrăvit care ne dezgustă! Convingerea primește-o pe calea ispășirii! Importanta ta hotărâre să-ți umple calea! Cu strigăt de șoim umple puternic făgăduiala șoimului tău! Cu strigăt de șoim umple puternic făgăduiala! Aduagă generației tale o inimă sănătoasă făgăduită, ca șoim sănătos, țării care te-a crescut! Drumul desfrânării să te dezguste a căpăta; umple cu fapte multe calea șoimului; umple cu iscusință drumul generației tale și drumul tău, al generației tale, să fie calea dezgustării de a umple o viață de om cu băutura generației Soarelui sau a pune abnegație pentru a merge spre unire cu preoți romani!

Și marea căciulă a păcii, a luptătorului din tine, cum merge în același timp hrana din aceeași mamă, rugăciunea războinicilor ascult-o! În același timp umple căciula! Soarele lovește-l! Nimicește băutura, jertfirea pe tine însuși și marea pază pune-o la cale aici! Ține căciula, și marea căciulă va fi cu tine în loviturile importante! Tiara de tei, cușma Soarelui e moartă.

Va urma

**Vavila Popovici
SUA**

Înșelăciune, furăciune

„Nu apuca pe calea celor fără de lege și nu păși pe drumul celor răi! Ocolește-o și nu merge pe ea, treci pe alături și du-te mai departe; căci ei nu dorm până nu făptuiesc rău și nu-i mai prinde somnul până nu fac pe cineva să cadă. Căci ei se hrănesc din pâine agonisită prin fărădelege și beau vin dobândit prin asuprire.” (Pilde, cap. 4,14-17)

Orice ființă prin mișcare emite și absoarbe energie, generând în acest mod un câmp magnetic care atrage sau respinge ceea ce se află în apropierea sa. Când se cristalizează un gând, el se manifestă prin reacții emoționale: senzație, sentiment, dorință și se exprimă în comportamentul nostru. Atragem în acest mod întâmplări, atragem persoane. Românul are proverbul: „Cine se aseamănă se adună” și aceasta deoa-rece simțurile noastre lucrează ca niște magneti: atragem spre noi ceea ce dorim, ceea ce ne place și este spre binele nostru, și respingem ceea ce nu dorim, ceea ce nu ne place, ceea ce ar dăuna ființei noastre. Așa se produce în mod normal, într-o lume instruită, educată în spiritul moralității, în care conectarea se face doar la ceea ce este în armonie cu vibrația noastră dominantă, armonia avându-și rădăcinile în iubire, căci Dumnezeu a făcut lumea din iubire. Astfel trăim în concordanță cu rugăciunea pe care Iisus ne-a învățat-o: „facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ” (Mat 6:10), alungând din inimi șovăiala și urmând voia lui Dumnezeu, întru fericirea noastră. Se întâmplă de multe ori, și acum din ce în ce mai mult, să întâlnim conectarea cu ceea ce este în dizarmonie cu vibrația noastră, adică o stare de anorma-

litate. Am putea spune că uneori această conectare scapă voinței și interesului nostru și atunci atragem sau suntem atrași spre vibrații negative, conectarea putându-se face conștient, dar și inconștient, uneori din necunoaștere sau din naivitate. Se intră într-o sferă a înșelăciunii, înșelăm sau suntem înșelați, comportamentul este deviat de la normal și se acționează în mod imoral. Vrem să fim unici în felul nostru, orgoliul cucerește spațiul inimii noastre, ne vin idei și atunci începem prin a pofți, a jindui, cineva ne îmboldește de la spate, desigur cineva cu „cornițe” și încercăm să înșelăm pe cel de lângă noi, pentru a-i lua o parte din ceea ce posedă, ca materie, desigur! Prea puțini mai sunt cei interesați de cucerirea înțelepciunii, a cunoașterii, a frumosului, a binelui. Ele intră în sfera Îngerilor! - afirmă unii în mod cinic -, nu satisfac poftele noastre, nu le putem pipăi! Și apare devierea, trădarea, înșelăciunea.

„Scopul scuză mijloacele”, spunea filosoful,

politicianul italian Niccolo Machiavelli (sec. XV) într-o carte a sa, el însuși fiind atașat unui guvern totalitar, corupt. Și fraza a devenit celebră, presupunând compromisiuri care se abat de la propriile noastre principii morale. În minte se naște ideea înșelăciunii și ea crește precum o ciupercă otrăvitoare. Deviza presupune obținerea rezultatului dorit, fără a se gândi la calea pe care se obține acest rezultat și nici cum ajunge să fie nedreptățit cel de lângă noi. Bunul simț, corectitudinea, loialitatea sunt date la o parte și înlocuite prin înșelăciune. Cea de a zecea poruncă din Decalog ne grăiește clar: „Să nu poțestești nimic ce este al aproape-lui tău.” Îmi vine în minte exemplul unui coleg de institut, care după revoluția din România (1989), având o sumă de bani economisită din frumoasa-i carieră, a fost solicitat de o persoană pentru un parteneriat. Colegul a avut încredere, i-a dat toți banii și l-a investit cu deciziile; omul a abuzat de buna-credință partenerului, mintea i-a fost

invadată de ideea înșelăciunii. Când colegul și-a dat seama că a fost depozitat de bani prin înșelăciune, a făcut un accident cerebral. Îmi dădea telefoane, se destăinuia în numele prieteniei din anii de studiu, plângea, voia să ajungă la mine, să ne revedem, să stăm de vorbă, dar timpul și scaunul cu rotile în care era, nu i-a mai permis aceasta revedere. A fost înșelat! Practic, i s-au furat banii. Pierderea vieții nu i-a mai permis restabilirea adevărului. Pierduse tot ce agonisise prin muncă cinstită. M-a mișcat această întâmplare. Dar mai apoi, de câte astfel de înșelătorii am mai auzit! Un proverb românesc spune: „Lucrul cel mai scump e cinstea, dar ce folos că unii o vând prea ieftin.” Despre acest cuvânt Cinste, parcă se aude din ce în ce mai puțin. Omul cinstit nu vrea să aibă decât ce este al lui și ce a dobândit pe drept. Societatea are nevoie de această valoare morală de bază pentru echilibrul și siguranța vieții și ar trebui să elimine pe cât posibil, prin pedepsire, înșelăciunea și furtisagul. Amintesc o parte a unei maxime de drept roman: „Honeste vivere, alterum non laedere...” („Să trăiești cinstit, să nu dăunezi altuia...”) Biblia este tot atât de categorică, clară și în privința furtului. Porunca a opta a Decalogului spune: „Să nu furi!” A fura vine din latina vulgară - furare; acțiunea este denumită în

fel și chip: furt, hoție, furătură, furtișag, furăciune, șparlire. Ne întrebăm, pe bună dreptate, de când se fură în lumea aceasta? Biblia ne spune că încă din Eden. Creatorul le dăduse primilor noștri părinți în tregul Paradis. Adam și Eva nu duceau lipsă de nimic, aveau hrană, nu sufereau nici de frig și nici de singurătate, erau el și ea. Un singur lucru le-a fost interzis de Dumnezeu: să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului. Dumnezeu nu a oprit cunoașterea, ci mâncarea din „pomul cunoștinței binelui și răului”, această interdicție avea în vedere tocmai evitarea căderii din har, adică a desprinderii din unitatea armoniei și purității divine, cunoașterea păcatului prin gustarea nu numai a binelui, ci și a răului. Amăgiți, înșelați de diavol, au comis primul furt din istoria omenirii, cu consecințe pe care le trăim cu toții. Veacuri s-au scurs și s-a ajuns ca astăzi, mai mult ca niciodată, să se fure mult și orice, adeverindu-se zicala românească: „cine fură azi un ou, mâine va fura un bou!” Se fură alimente, îmbrăcăminte, bani, persoane, tone de cabluri electrice, avioane, poduri, tancuri, arme de tot felul. Dar ce nu se fură? Se fură geamuri de termopan, obiecte de artă, idei, voturi, mașini, iată am aflat din presă că mașina ministrului bulgar al Culturii în care se afla nepoata în vârstă de 9 ani a fost furată; după

ce hoții au observat prezența copilului pe banca din spate, au oprit mașina și au lăsat-o pe fetiță la câteva clădiri distanță, după care și-au continuat drumul. Dar se fură și copii și case și bani din case, bani din bancomate, bani de pe card-uri. Chei, încuitori? Povești! Or mai fi bune pentru oamenii cinstiți! Pe vremea comunismului, în țară s-a furat un bloc, adică după construirea unui cvartal, la număratoarea blocurilor, s-a constatat că era unul lipsă. Jurnalistul Marius Ghilezan, autorul cărții de curând apărute „Hoția la români” afirmă că „fenomenul este adânc înrădăcinat, larg răspândit și multiform.” Eu aș zice că el este răspândit pe întreaga planetă, desigur în mod variat. La o concluzie binevenită a ajuns scriitorul și eseistul român de origine armeană Bedros Horasangian vorbind despre această carte: „Suntem cum suntem, dar putem fi cum ar trebui să fim.” Și aș mai adăuga: Cum am mai fost cândva! Fiindcă este știut că poporul român, format preponderent din lucrători ai pământului, a fost catalogat ca fiind harnic și cinstit. Istoricul Neagu Djuvara a vorbit de curând despre calitățile neamului nostru, despre cinste, educație, punctualitate, încredere, onoare, păstrarea cuvântului dat, respectarea promisiunilor, despre energia pe care o posedăm, cât și despre mentalul și caracterul per-

vertit al românului de azi, despre schimbarea dramatică pe care comunismul a produs-o în acest sens, omorând practic spiritul adevărat, puternic înrădăcinat al românului. Credința creștină vorbește despre legea morală firească, ea fiind legea întipărită de Dumnezeu în inima omului odată cu crearea lui și care se descoperă prin lumina minții omenești. Legea morală firească se poate întuneca prin păcate, dar ea poate fi ștearsă definitiv din inima omului. Dovada multor oameni neghiuți, a unor criminali care au regretat profund gestul, revenind la credință și dorind să-și ducă măcar ultimele zile ale vieții în mod drept și cinstit. Amintesc spusese Apostolului Pavel cu privire la legea morală: „[...] alături de legea morală există și o conștiință morală și cu ajutorul conștiinței morale, adică a dispoziției sufletești, omul se conformează legii morale, în stare fiind să judece și să aprecieze ideea de bine. Și în final este liberul arbitru”, adică este liber să aleagă. Vorbe simple, clare, pline de Duh! Avem nevoie în viața noastră de puncte de referință clar elucidate. Ele există, iată, dar sunt uitate, ignorate, iar oamenii care mai păstrează caracterul cinstit al acestui neam sunt de multe ori luați în derâdere, lăsându-se astfel cale liberă instinctelor primare, comportamentului lipsit de cinste. Pe de altă parte, cunos-

cându-se că instinctele și poftele apar de la începutul vieții fiecărui om, este necesar ca societatea în care trăim să impună anumite norme de conviețuire, pentru ca cel intrat în comunitate să nu se conducă după instincte și pofte de tot felul. Vădit este, dacă în viața omului nu există constrângeri morale, omul nu poate avea nici tulburări de conștiință. Filosoful Nae Ionescu (1890-1940), în cartea sa „Metafizica” arată cum libertatea are limitele ei indicate de natura omului; într-o societate normală această libertate individuală nu trebuie încercuită, ea va trebui încercuită doar când „individul crește peste limitele lui firești și devine un element de anarhie, un element de tulburare a echilibrului dinăuntru societății.” Învățăture esențiale ni s-au dat mereu de-a lungul existenței noastre, învățăture verificate de viață, culese ca niște pietre prețioase și care mizează pe „vocea divină” întipărită în suflete, pentru ca fiecare dintre noi să poată purta frumoasa podoabă a cinstei și nobilei sufletești. Părintele Dumitru Stăniloae (1903-1993) în cartea „Mica dogmatică vorbită” spune: „Creștinismul trebuie să accentueze mai cu seamă astăzi valoarea și taina omului și a lumii, pentru a-i salva pe oameni de la o gravă decadență morală și de la un egoism înfricoșător în relațiile interumane, și a salva astfel lumea de la o catastrofă totală.”

Iată o scrisoare, căreia îi răspundem cam tardiv, fapt pentru care ne cerem toate scuzele. Această epistolă nu este o operă literară, autorul ei, o femeie, nefiind scriitor. Ea poate constitui, însă, un document ce dovedește că mai există oameni pentru care viața, nu este un simplu fapt de existență banală și efemeră.

Doamna Veronica Strujan, o româncă adevărată, ne relevă că spiritul iubirii de neam și țară, dragostea pentru oameni, interesul pentru cultură și frumos mai dăinuie încă. Îi mulțumim domniei sale pentru sprijinul, deferența și interesul ce ni le acordă, urându-i cu ocazia sărbătorilor pascale, multă sănătate și o viață cât mai lungă. „La Mulți Ani!”

Ion Iancu Vale

„La începutul acestui an, 2011, mă gândesc să vă transmit tradiționala urare românească, „La mulți ani”. Am zis tradițională întrucât trăind jumătate de timp la New York, bag sama că alte popoare își urează „Un an nou fericit”. Cineva aprecia că urarea noastră românească provine din felul românului de a fi generos, referindu-se mereu la mult mai mult, de aceea și acest „La mulți ani”.

În orice caz, deși am

Scrisoare din America

vrut zi de zi să vă scriu, căci timpul își vede de ale lui, nu așteaptă până când cineva catadicsește să-și pună pe hârtie gândurile, iată că acum am reușit. Încep prin a vă zice că admir și prețuiesc munca dumneavoastră titanică, în aceste vremuri deosebit de grele. Vă pot face o mărturisire că având o vârstă (nu fac un secret din asta) de 80 de ani, am apucat cel de-al II-lea război mondial și anii ce au urmat cu toate avatarurile, pe care oricât a-ș încerca n-aș reuși să redau imaginea a ceea ce am trăit când trupele sovietice au intrat în țară, nu ca aliați așa cum ar fi trebuit, conform armistițiului încheiat, (căci când au respectat rușii o înțelegere?), ci au descins cu arme și bagaje ca învingători și ca ocupanți.

Trăiam pe atunci în comuna Pantelimon, când într-o bună zi ne-am pomenit cu niște hoarde, nu oameni, care arătau ca niște monștri, călare, puși pe jaf, pe beție, orgii și violuri. Mi-aduc aminte că mama mă urcase în podul casei (aveam pe atunci 14 ani), așa făcând care cum puteau, și ceilalți, de groaza lor. A urmat apoi instaurarea comunismului, cu tot ce-a fost

mai cumplit, foametea, inundații, dar rău ca acum nu a fost niciodată, niciodată.

Dar mă reîntorc prin a vă spune că înțeleg munca de Sisif ce o depuneți în aceste vremuri cum n-au mai fost. Eu am lucrat în presă, activitatea mea s-a încheiat după 38 de ani de muncă, e drept că într-o ramură mai mult tehnică, aceea de tehnoredactor, unde urmăream procesul tipografic, corectura și stilizarea manuscrisului înainte de a fi trimis la tipar. Am lucrat cu plăcere, eram în colectivul nostru redacțional ca o familie, măcar că șefii erau indeobște ofițeri. Această colegialitate din sânul redacției se extindea și către ceilalți confrăți din alte publicații cu care aveam legături de prietenie, respect, nici vorbă de ură, comunicând în procesul de tipărire la „Casa scânteii”, unde colaboram și cu celelalte publicații de pe vremea aceea precum „Flacăra”, „Săteanca”, publicații maghiare, Editura politică și nu mai știu care. Când văd acum că membrii unei redacții nu știu decât să se împoaște cu cei din alte redacții mă cutremur. Pe atunci uram toți (fără a mai comenta desigur) același perso-

naj”. Astăzi fiecare urăște pe fiecare, pornind de la „cap” conform proverbului că „peștele de la cap...”. Vă mulțumesc pentru atenția ce mi-ați acordat-o într-o rubrică din revista dumneavoastră, care este o revistă elevată cu un conținut ce nu îl regăsești în alte publicații, ce și ele cu greu mai apar în aceste vremuri de restriște, pentru toată lumea și cu atât mai mult în presa, care nici pe departe nu-ți aduce satisfacție sufletească, despre cea materială ne mai vorbind. Înțeleg că acum, ca să poți duce la bun sfârșit o astfel de muncă nu numai că nu câștigi, dar cum spuneam mai în glumă mai în serios pe când lucram, „că trebuie să mai aduci de acasă,,

Trăim vremurile pe care ni le-a dat Dumnezeu, noi cei care am apucat și alte timpuri, nu chiar așa de bune pe cât ne-am fi dorit, dar totuși mai bune decât cele de astăzi aș evoca o maximă a lui Cicero: „O tempora, o mores”, sau cea spusă de cronicar „Nu vremurile sunt sub oameni, ci oamenii sub vremuri”. Așa că nu rămâne decât să sperăm, că altceva nu ne-a mai rămas. Speranța moare ultima.

Închei urându-vă dumneavoastră și tuturor colegilor încă o dată sanatate și „La mulți ani!”

Cu stimă Veronica Strujan, New York.“

Al. Florin Țene și... „Întoarcerea statuiilor”

Gavril Moisa

Fiecare întâlnire cu poezia lui Al. Florin Țene „înseamnă o sărbătoare a Cuvântului, o sublimare a spiritului” (Petru Birău) sau „...pentru că este printre puținii umaniști din zilele noastre care are idei personale” (Melania Cuc).

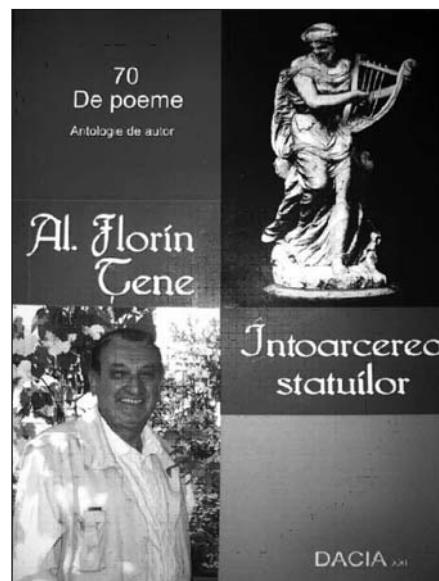
Criticul Mircea Popa, afirma că Al. Florin Țene „rămâne un poet al teluricului și al logosului esențializat, care se construiește pe sine pe linia marilor valori ale poeziei naționale, într-o armonioasă ipostază a durabilității”. „Deși poet prin vocație, el este un scriitor complex și neliniștit (poezie, proză, teatru, critică literară și teatrală, interviuri, ș.a.), ce se de-

tașează printr-un stil personal, prin forță, realism și originalitate atât în poezie cât și în proză. ÎNSULA VISCOLULUI, este romanul de maturitate dar și cel care dă măsura întregii sale capacități de epicizare” (Constantin Cubleşan).

Poezia lui Al. Florin Țene, nu este o poezie creată, ci una simțită, inspirată și izvorită din trăirile și orizonturile sale spirituale. Întotdeauna poeziile sale, au o prospețime aparte, o vibrație și puritate specifică sufletului său modelat de farmecul și frumusețea plaiurilor natale vâlcene, au un ton solemn sau grav, patetic sau melancolic, uneori fiind simple exaltări ale sufletului său, de o deosebită sensibilitate, sau rezultatul unor meditații sau reflecții profunde ale universului său poetic, mereu nou și în căutare de noi aspecte de interes.

Al. Florin Țene are un har aparte și „suferă” de un debit verbal și de inspirație nelimitată, dată de Creator, numai unor oameni aleși (stigmatizați), care au talentul de a face din orice lucru o artă, sau o bucurie sufletului. Poezia sa este o poezie densă (indiferent de modul în care se exprimă), are o forță de expresie deosebită, te cupinde ca o mireasmă îmbietoare (precum un parfum bun), te face să vibrezi, să te eliberezi de orice apăsare, îți pune aripi, te face să zbori, să cazi, să plângi, să râzi, să te bucuri, etc.

Noua antologie de autor 70 de poeme, ÎNTOARCEREA STATUIILOR, apărută la Editura Dacia XXI, Cluj Napoca, 2011 (151pagini), într-o realizare grafică deosebită, este istoria unui destin, iar titlul este o metaforă sugestivă a unui drum lung și greu, dar răsplătit pe deplin și încununat de biruință de către timpul neiertător și ireversibil. Pe 13 iunie 2012, autorul celor șaptezeci de poeme deosebite, v-a coborât în gara vieții,

la stația 70, pentru a-și pune pe fruntea plină de gânduri și proiecte „coronița izbânzii”, în lupta cu sine, dar și cu viața. Ce realizări, ce succese demne de apreciat dar și de invidiat!

Astăzi Al. Florin Țene, este un om realizat, înscris definitiv în panteonul și marmura veșniciei. Are o operă remarcabilă și deosebit de complexă (36 de cărți de autor). A primit peste 53 de premii și diplome naționale și internaționale și este cunoscut peste tot în țară dar și peste hotarele țării. În anul 1999, a primit Diploma de „Om al anului 1999”, de la American Biographical Institute din SUA., fiind prezent în numeroase Dicționare literare și a personalităților marcante.

Din anul 2006 este Președintele executiv al Ligii Scriitorilor din România (29 de filiale în țară și 12 în străinătate) și directorul revistei „Agora Literară” și un promotor cultural activ și eficient.

Al. Florin Țene este un nume emblematic în universul cultural național, înzestrat cu talent, tenacitate, răbdare și speranță, un optimist și un luptător care tace și face, despre care se vorbește și se v-a vorbi mult în vremurile viitoare. Felicitări maestre și noi și noi realizări remarcabile.

Aurel Avram Stănescu

Baraca lungă cu birourile conducerii era poziționată pe malul Canalului. Se avea astfel, perspectiva întregii lucrări. La distanță se zărea un câmp întins, verde, cultivat cu porumb, un drum de pământ bătătorit și o fermă părăsită de atâta căldură.

Kenan din Basarabi, stagiar în biroul lor, a primit cadou de la fratele lui navigatorul o motoretă... o minunăție ! Bijuteria avea 99 cmc, dar a declarat la Poliție numai 49, a scăpat astfel de taxe, impozite, însă cel mai important lucru pentru el și ceilalți, nu necesita număr de înmatriculare și carnet categoria A pentru condus pe drumurile publice. Consuma foarte puțin și au declarat-o și omologat-o... mașina lor de teren ! O conduceau cu plăcere și nu se mai înțelegea nimeni cu Kenan, care toată ziua îi îndemna:

- După-amiază să mergem la km 45; mâine dimineață la km 48; după amiaza următoare la km 52; poimăine la

La nuci

Fragment din volumul
„Adevărul dintre noi”

Cumpăna; răspoimăine la Agiea!

Și astfel se trezeau cu planificarea timpului gata pentru o săptămână, două, înaintea.

Când motoreta străbătea distanțele în viteză, uitau de tot, parcă zburau. Aveau senzația de libertate supremă, simțeau vântul cum le învălmășește părul, iar aerul, care nu opunea nici o rezistență, îi îndemna...mai repede, mai repede !

Pe serpentine rămăneau adânc întipărite două urme de roți, iar pe drum drept, acestea se uneau într-una mai adâncă. Se stârneau două vârtejuri de pulbere ce alene se depuneau în spatele lor.

Îi recunoșteau toți mecanicii după trâmbele de praf. Râdeau și își spuneau prăfuiții.

Treceau pe la toate utilajele, vorbeau cu oamenii dacă era cazul. Căscau ochii la defecțiunea pentru care fusese imobilizat și luau decizii înțelepte:

- Te duci imediat la atelierul de reparații-sau chemau trailerul ori echipele de intervenții prin stații.

Erau neobosiți și abia îi aștepta motoreta să se avânte mai departe !

Cunoșteau situația mai bine decât șantiererele, care nu mai puteau să facă mișto de ei la comandamentul cu directorul general Ion Vasile, care, inexplicabil, era și general. Probabil avea mai multă prestanță, eleganță sau autoritate decât un civil. La comandament mergea directorul sau inginerul șef, obligatoriu însoțit de Șeful reparațiilor sau Laur, fiind cel mai în vârstă din birou după șef.

Într-o zi, la prânz, îi spune lui Kenan:

- În pauză ce-ar fi să mergem peste drum ?! în paranteză canal. Am văzut niște nuci în depărtare... vreau să fac diseară dulceață, am aflat că este grozavă.

- Este nemaipomenită, căluțul abia așteaptă... la drum! Îi răspunse nerăbdător Kenan. Astfel au plecat în zarea zărilor blazate, iar când au ajuns la destinație lui Kenan neînsurat, nu îi ardea de nuci:

- Eu mă culc, își face semnul drept-credincioșilor și se întinde moleșit în iarba moale. Laur se urcă voinicește în copacul plin, atât de plin, că îl loveau nucile în căpățână. În vreme ce punga de nailon se umplea văzând cu ochii, zărește două fete ieșind din ierburi și apropiindu-se atât de repede, că nu a putut spune nimic:

- Ce faci acolo? - îl interogă una dintre fete.

- Adun nuci, deseară

trebuie să mă dau mare în fața soției... vreau să fac dulceață! Am aflat rețeta!

- Nu știi că e păcat să te cațeri în nuc? Este un pom sfânt, uite pe la poale câte nuci găsești și nu trebuie să urci după ele. Coboară imediat!

Fără să mai spună nimic altceva, au pus mâna și au început să adune nuci, iar Laur când s-a dat jos a trebuit să țină doar punga... și, gata, s-a umplut! Avea acum nuci prea multe culese și a strigat fericit de recoltă:

- Kenane... n-ai o pungă ? Ele râdeau de punga lui și de Kenan, care se ivise din iarba zburliț, cu ochii mijiți de somn.

- Nu-ți ajunge nici pentru jumătate de borcanel.

I-au dat ele o pungă frumoasă, încăpătoare.

S-au așezat în iarba și au sporovăit toți patru... nu mai știa ce. Erau agronoame, economiste, dar ce contează?

Nu interesează pe nimeni dacă erau măritate sau vaccinate. Și-au adus

**Continuare în
pagina 23**

Cuvântul autorului

Puiu Răducanu

Iată-te, scumpul meu cititor, în fața unei alte cărți scrise de mine, a treisprezecea, o carte la fel de "ciudată", cum deseori zic despre... "operele" mele, un adevărat pamflet modern plin de ... emancipare. Cu adevărat așa spun eu prietenilor și celor mulți:

- Am scris și eu niște... "ciudățenii."

Acțiunea acestei cărți are loc undeva ... departe, în ținuturile deșarte ale nisipurilor fierbinți din țările arabe, țara beduinilor, dar este posibil, iubite cititor, să te regăsești în niște pasaje, într-unul din cazurile descrise între copertile "Femeii Diavolului", ca și autorul cărții, de altfel.

Este, deci o relatare de fapte pământești din zona ținuturilor fierbinți unde expresia : "furtună de nisip" sunt la ordinea de zi, "se practică", o zonă fierbinte la propriu și figurat, o zonă unde

Femeia diavolului

peisajul din fața casei se schimbă de la o zi la alta, de la o oră la alta, chiar. Dar, mai ales, este o zonă fierbinte ca și sufletul personajelor ce le descrie cartea aceasta, asemănătoare acestor "furtuni de nisip". Cu cât găsești asemănări mai multe, cu atât este vai de tine, vai de viața ta, iar autorul acestei cărți te compătimește sincer. Cine dorește răul, dragul meu?! Niciun om normal, cu frică de Dumnezeu nu dorește răul nimănui și nu face rău nimănui. Această carte este plină de mult rău, rău făcut de niște ...hai să-i numim "oameni" fără nici un fel de scrupule, adevărați homuncuși hidoși, creaturi ale întunericului, adevărați copii ai diavolului.

Vitriolul, veninul de

viperă, mușcătura de scorpion, atacul hienei flămânde și-n călduri sunt blânde adieri de vânt ale unei veri fierbinți pe lângă ura și răutatea din mintea, inima și sufletul putred al acestor personaje diavolești.

Dacă acestor "musafiri" nedorii și nepoftiți de Terra noastră scumpă și dragă le pui în mână, pentru semănat, cele mai rodnice și fertile seminte, vor răsări pietre colțuroase, ce-ți vor "roade" rinichii, ficatii, plămânii, inima și sufletul. Scriitorul acestei cărți dorește ca tu, cititorule, să fii ferit și apărut de către Marele și Bunul nostru Dumnezeu, să nu ai parte de nimic din ceea ce ți se va face cunoscut în această carte.

Dedic această carte nepoatei mele, Elisa

Maria, fiului meu, dr. Ionuț-Daniel și prietenei sale, Lenuța Vlasin, minunaților mei colegi de serviciu, prietenilor adevărați, rudelor, dar și fostei mele soții, Ecaterina Mătăcută, sorei mele, Viorica Preda, și nu în ultimul rând, fiicei mele, doctorița Alina-Maria, fostă Răducan. Autorul cărții mai menți-o-nea-ză, sub-li-nia-ză și ac-cen-tu-ea-ză că orice asemănare a acțiunilor pamfletiste și a personajelor pamfletiene descrise în această carte este ab-so-lut că-u-tat în-tâm-plătoa-re.

La nuci

Continuare din pagina 22

aminte de București, de complexul Agronomie, de tinerețe și le venea să plângă și le venea să râdă, iar când s-a făcut ora unu fără un pic fețele au spus:

- Noi vom fi și mâine și poimâine, totdeauna aici, la nuci, fiindcă ne-a

plăcut să stăm de vorbă cu voi.

Erau tineri, erau drăguțe, dar îi așteptau muncitorii, țărani și generalul!

Fir-ar el să fie de canal, de agronomie și economie.

Peste încă o zi s-a spart canalul, ar fi trebuit să meargă până la nuci pe jos,

pe la cote diferite, escaladându-le, să se țină de frânghii, să urce și să coboare taluzuri... ar fi trebuit două ore la dus și patru la întors. Și nu au mai fost la nuci.

Erau într-adevăr drăguțe și râdeau mult, crede și acum că erau două sfinte, miercuri, joi... și vineri. Nu vă gândiți la prostioare, doar au

râs, n-au avut timp de altele.

Din ziua aceea nu i-a mai plăcut ce făceau. Bine că i-au schimbat șeful și a venit Stănică, zis Urzică, căruia îi plăcea la comanda-mente, iar Laur cu Kenan, dădeau rasol la situații și fugeau pe la cinematografe.

Ce bune filme au văzut în timpul orelor de program.

Nu vă întrebați curioși cum se numeau... nu ar ști nimeni, doar că din când în când se trezea și striga speriat:

- 15.10.167 (indicativul unui bulldozer), iar Kenan îi răspundea instinctiv:

- Preezent !
Și râdeau, râdeau, erau tineri, doamne sau doamnă!

Gânduri și reflecții de final (7)

MOTTO :

„Trecut și viitor sunt în sufletul său ca pădurea într-un sâmbure de ghindă și infinitul asemenea, ca reflectarea cerului înstelat într-un bob de rouă” - Mihai Eminescu

Alexandru Manafu Târgoviște

Din răbdarea și suferința lui mi-am făcut, nu doar platoșă, ci și sabie și condei. Eu nu am vulnerabil nici măcar călcâiul lui Ahile.

M-aș teme pentru Țara mea. Dar a ajuns atât de mică și de zdrențuită că nu mai am de ce să mă tem pentru ea. De acum nu i se poate întâmpla nimic mai rău. A ajuns la capătul decăderii. Dușmanii nu mai au ce-i face! Haita, ce cu lă-

din volumul „Cavaleria română“, editura CIEA, București, 2010

comie a sfârtecat-o, a flămânzit mușcând din ea. Nu i-a mai rămas decât să se autodevoreze.

M-aș teme pentru Neamul meu! Dar Neamul meu a murit și a înviat de atâtea ori, că moartea i-a devenit simplu somn ori mod de supraviețuire. El nu mai trebuie să renască, pentru că, prin sfinții și martirii săi a devenit etern. Trebuie doar, din nou, să se deștepte din somnul cel de moarte. Căci din atâtea deșteptări, a adunat în el atâtea pace, cumsecădenie și înțelepciune a lumii. Neamul meu a fost mușcat de toți, dar n-a mușcat pe nimeni. De aceea, de o istorie întreagă ne serbăm noi românii, victoriile, prin războaie fratricide și ne trăim înfrângerile ca pe cele mai mari izbânzi.

Eu nu mă tem pentru viața mea, pentru Țara mea și pentru Neamul meu.

România nu ne-o mai poate fura nimeni, pentru că este în mine și este în noi.

Ca orice ființă, sunt și

eu un biet trecător. De pe hartă și țara poate să dispară. Pentru că nimic nu e mai efemer decât hotarele. Dar Patria din suflet se înalță la cer, împreună cu el și rămâne la fel de nemuritoare.

Trecutul ne-a strivit mai mereu, așezându-ne deseori sub vremi. Prezentul ne apasă și ne doare. Dar ziua de mâine este a Neamului meu.

Deșteaptă-te române din somnul cel de moarte nu ne mai este doar imn, ci rugăciunea învierii, pe care, în lipsa noastră, când suntem oleacă plecați din istorie, o doinește răul și ramul.

De aceea eu nu mă tem”.

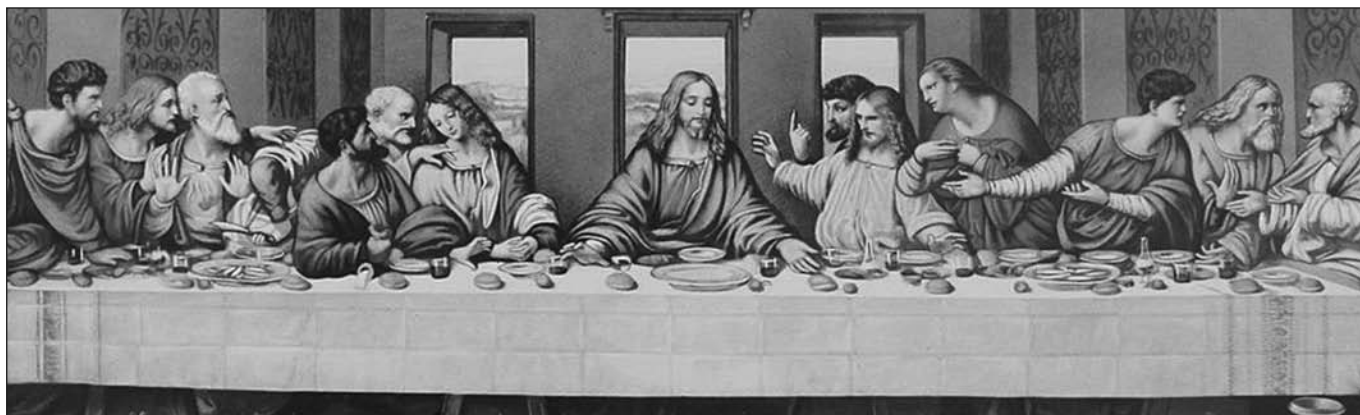
Acesta e crezul de viață al generațiilor de Cavaleriști, al absolvenților Școlii de Ofițeri de Cavalerie din Târgoviște, este convingerea că numai dragostea și devotamentul nemărginit față de NEAM și ȚARA ne ajută să depășim timpul și timpurile, este moștenirea sacră de la străbuni, pe care trebuie să o lăsăm urmașilor.

Sunt gânduri cu valoare de simbol, ale unui român trecător prin vremuri, preocupat de nimicnicia vremurilor, de Neamul și de Țara sa, cu nimic deosebit de marea și covârșitoarea majoritate a României profunde.

În curând va veni vremea în care mă voi închide în cochilia de țărâna sfântă a Țării mele, în pământul încărcat de istorie al Târgoviștei natale.

Acolo, vegheat de raza de lumină a Spiritului Divin, mă voi întâlni cu moșii și strămoșii, cu Sfinții mei Părinți, acolo voi da socoteală faptelor mele din această viață, acolo voi întâlni iubirea, stima și onoarea, acolo voi găsi liniștea și pacea eternă.

Distins Cititor, îmi exprim speranța că, în generozitatea nețărmurită a Domniei Tale, să te apleci asupra acestor rânduri, să percepi mesajul și să dai mai departe modelele de conduită oferite de Cavaleriștii acestui Neam.

Gheorghe Palel

Agamemnon (12)

eu, prea tânără-s spre a mi-o pierde.

Agamemnon: La fel de tânără Ifigenia cu viața plăti această prețioasă biruință.

Casandra: Eu nu am nici o vină și nici Troia. Nu v-am chemat să ne sfârșim cetatea. Și Ifigenia a plătit cu viața. Dar eu de ce să mor? Cui folosește? Dacă mă iei cu tine Agamemnon în Argos amîndoi vom fi uciși.

Menelau (râzând): Nu cred nimic din profeția asta. Cu bună știre mîndra sclavă minte.

Casandra: Disprețul meu l-a învrăjbit pe Apollo și de atunci nimeni nu mă crede nici chiar când spun un adevăr ca ăsta.

Agamemnon (conciliant): Prea multe adevăruri sunt în lume ca să le știe cineva pe toate.

(Încearcă să se apropie curtenitor de Casandra.)

Casandra: Nu mă atinge! Sclavă sunt, dar moartea o-ngădui mai degrabă decît mîna ce a distrus cetatea sacră Troia să mă atingă ca să mă mîngîie.

Agamemnon: Ei bine, o să mergi cu mine-n Argos unde în cinstea ta voi face jertfe și nesfîrșite bucurii te-or face să uiți tristețea care e o mască. Ești tânără și nu pentru tristețe făcuți sunt ochii tăi frumoși și limpezi.

Casandra: Să facă zeii cum vor ei. Cu mine totul e ca un vînt de seară primăvara, nu mă privește nici ziua de mîine, nici zorii, nici amiaza și nici seara că ne-ați distrus cetatea noastră-n care pașnici trăiam, și blestemată fie Elena pe care a adus-o Paris în prea nefericita mea cetate.

Menelau: Măsoară-ți vorba, Paris a furat-o pe neasemuita mea Elena deci blestemat să fie numai Paris, nici Thetis n-o să-l ierte fiindcă fiul i l-a ucis! Calcăiul lui Achile, l-a nimerit îndată, blestematul! Elena însă n-are nici o vină

în soarta rea pe care ați meritat-o.

Casandra: Mi-e soarta foarte bine încurcată de zeii care ne-au lăsat în voie ca voi să ne îngenunchiați cetatea, să ne predați și să ne faceți sclave, dar fericiți nu fi veți niciodată Atrizilor, luați seama că disprețul are să ardă-n foc trufia voastră cum sufletul vi-l arde-va blestemul pe care l-ați adus în viața noastră că neamul vostru-ntreg și-a voastră casă, corăbiile voastre-n foc vor arde și doar necazul o să vă cunoască și moartea pretutindeni o să vă pască așa cum caprele pasc iarba care crește pe sub măslinii rari ce vă blestemă.

Agamemnon: Destul! Și luați-o de aici îndată pe-această mîndră sclavă care știe numai cuvinte de ocară a ne spune pînă-n momentu-n care supărarea va pune stăpînire peste mine. Dacă la mintea ei m-aș potrivi ar trebui acum, pe loc s-o pun în lanțuri! Destul! Această floare de la Troia va străluci foarte frumos și-n Argos pămînt slăvit de zei, mult lăudații, această floare-i vrednică de Grecia.

(Intră Aris care o ia pe Casandra. Înainte de a ieși, din ușa corului fiica lui Priam i se adresează lui Agamemnon.)

Casandra: Sunt floarea Troiei, din pămîntul Troiei, numai acolo viața mea e viață.

(Lumina pierde treptat și în timp ce treptat se luminează, se aude murmurat.) **Va urma**

Cu ocazia zilei sale de naștere (21 aprilie 1938), urăm colegului nostru, Gheorghe Palel, sănătate, putere de muncă în continuare și La Mulți Ani!

Agamemnon: Dar du-te și mi-o adă. Cea mai mîndră și cea mai prețioasă dintre sclave este a mea. Și nu am să o vînd cu prețul vieții am s-o țin cu mine că o voi duce și pe ea în Argos. (Aris iese.)

Menelau: Păreri de rău cred că o copleșiră. Doar știi că are darul profeției! De dînsa dacă ascultau troienii nici astăzi Troia n-ar fi fost învinsă.

Agamemnon: Apollo i-a dat darul profeției că s-a îndrăgostit de ea. Casandra nu i-a răspuns la dragoste și zeul făcu, să n-o mai creadă nimeni.

Menelau: E foarte greu să tot vorbești degeaba și să nu-ți creadă nimeni nici o vorbă. Nici eu n-o cred. Când zeii astfel vrură?

(Intră Aris aducând-o pe Casandra.)

Aris: Stăpîne, am adus-o. Dar ea tot tristă-i. Pe trupul scump înveșmîntat în voaluri o umbră trece ca o prevestire...

Agamemnon (către Aris): Destul! Te du! Rămîne doar Casandra!

(Aris iese. Casandra tristă, își face plecăciunile în fața atrizilor.)

Casandra (către Agamemnon): Victoria ta, din mine făcu sclavă dar eu tot fiica lui Priam mă aflu - al Troiei și Hecubei basileu pe care zeii vrură să-l învingeți!

Agamemnon: Ești astăzi cea mai mîndră dintre sclave!

Casandra: Doar pentru voi sunt sclavă. Știu și zeii, vlăstar de rege sunt! Vă port disprețul fără de teamă, chiar de mă ucideți. Atrizilor, am harul profeției redați-mi libertatea! Agamemnon este știut că îți vei pierde viața dar

Lucian Gruia

Medalion literar:

Monica Mureșan

Monica Mureșan scrie deopotrivă poezie, proză fantastică/științifico-fantastică, invită la dialog punând întrebări inteligente legate de condiția precară a scriitorului contemporan, cronici literare și eseuri. Absolventă a facultății de filologie, secția română-franceză, și în urma lecturilor ulterioare, autoarea se dovedește o bună cunoscătoare a literaturii române, fapt dovedit prin frecvența ei apariție în majoritatea revistelor noastre literare.

1. Am urmărit în-deaproape evoluția poetei, materializată în volumele: **Vama ce ceață** (Ed. Excelsior, București, 1992); **Trecere de pietoni** (Ed. Pygmalion, Pitești, 1996) – prefată de prof.univ.dr. Ion Rotaru; **Steaua de Murano** – ediție bilingvă, traducerea în franceză fiind realizată de Paula Romanescu (Ed. Vasile Cârlova, București, 2000); **Ochiul nopții** (Ed. Viața Arădeană, Arad, 2006 și 2008/ed.2); **Femeie la poarta raiului de sticlă** - poem dramatizat cu o prefată de Aureliu Goci și o postfață de Horia Gârbea (Ed. Nouă, București, 2009). În prezent se află sub tipar **Poeme cu vedere la mare** (Ed. Antares, Galați, 2011), volum asupra căruia vom reveni.

De la un volum la altul, lirica poetei a evoluat de la ludicul adolescentin, surprins impre-

sionist, în vers clasic, la poezia de idei, concretizată în vers liber, adecvat respirației ample, modalitate care culminează în volumul *Femeie la poarta raiului de sticlă*. Volumul menționat este dedicat condiție umane efemere în general și al femeii în special: „- *Bărbatul meu e bolnav de viață,/ eu – de moarte,/ dumneata de timp./ (...) mai am bucurii și amintiri,/ ia-le, că eu nu știu cum să le folosesc, și vise ce nu-mi aparțin.*” Femeinitatea nu e ocolită ci asumată ca un destin aspru. Cu acest volum Monica Mureșan și-a definitiv stilul propriu, caracterizat, în principal, prin imaginație bogată și acel râsu’ plânsu’ specific românesc, de care vorbea Nichita Stănescu. Fantezia gravitează în jurul problemelor ontologice majore, aducând, nu de puține ori, răspunsuri inedite la întrebările existențiale: „*După ce devii natură moartă/ cu greu reconstitui mângâierile. // În împreunarea mâinilor/ sufletul*

capătă aripi de pasăre/ și-l pierzi -/ de aceea ți se dă voie/ să uiți/ atunci curge timpul/ din tine,/ nesfârșită binecuvântare.” Placheta este, în fond, un poem fluviu dramatizat, expresionist, suprealist, pe alocuri oniric. Poeta își mărturisește trăirile caleidoscopice: se cufundă în sine, trăiește în lumi paralele, simte prin corpul altcuiva, devine o inimă de ceară care, în final, se topește pe altarul dragostei și al morții, pentru că, acum, Eros și Thanatos se întâlnesc într-o versiune eufemizată. În acest poem „lung și sinuosoidal” (vezi H. Gârbea), există însă poeme ce au unitate distinctă, cum este povestea ouălor de Paști, care nu vor să se coloreze decât cu sângele poetei. Se împletesc aici legenda cristică și a Meșterului Manole, în ideea sacrificiului pentru împlinirea unui țel înalt, în cazul autoarei, poezia dăruită cititorilor: „*Cuvintele se colorează de la sine./ Urmează alte cuvinte/ pe care nu le-am*

scris eu/ dar se colorează singure – ele/ ne cunosc bine/ și așteaptă răbdătoare/ să le înțelegem,/ să le credem,/ ele se cunosc mai bine decât noi/ și așteaptă să fie descoperite/ ... se colorează/ și eu întind coșul plin/ de cuvinte noi și vii:/ - ia te uită, de unde le-ați luat?!.../ - De aici, de la noi!”

Poeta problematizează viața din perspectiva trecerii devoratoare a timpului. Este experiența unei femei însingurate ajunsă la Porțile Raiului de sticlă. Nu întâmplător, poemul dramatizat este subîmpărțit în 33 de poezii întrețesute, cifră egală cu vârsta la care a murit Cristos. Construcția poemului este îndelung elaborată pe o structură epică și este o ofrandă simbolică, prin cifra la care ne-am referit, adusă poeziei.

2. Proza științifico-fantastică a Monicăi Mureșan, *Moartea se numea Scumpi* (Ed. Pygmalion, Pitești, 1996), cu o postfață de prov. univ. dr. Ion Rotaru, abordează de fapt, sub aparenta plasare într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, probleme ale actualității (alienarea, tăierea pădurilor, tehnizarea, robotizarea etc.) pe care nu le camuflează, intenția fiind a atrage atenția asupra acestora, cu gravitate ori cu umor (și acesta plecând de la poanta directă și mergând până la absurd). Unele dintre aceste aspecte ale realității nu numai că nu au

► dispărut, dar s-au și agravat între timp, deci de la apariția cărții în 1996 până în prezent. În bucata de proză Jurnalul, un procedeu bine folosit pentru a realiza literar aceste predicții ori previziuni este și intertextul, prin reproducerea unor documente de arhivă despre Procesul Rugului Aprins, în special referitoare la Valeriu Anania și Vasile Voiculescu, decupate din presă, alternând cu fragmente dintr-un dialog-document între profesorul și scriitorul Pan Vizirescu și d-na Gabriela Dufour, fiica poetului martir. Acesta este un document ce apare în diferite inserții de text și este datat 05.06.1995, cu mențiunea „Jurnal”, sursa „Memoria”. Întreaga povestire în povestire alternează două jurnale, unul din viitor și altul din trecut, planul ficțiunii dintr-un viitor aflat în secolul XXII (în care memoria secolului XX va fi fost ștearsă) fiind de fapt fundamentat cu text-document preluate din presa anilor 1950-1996, ori înregistrate de autoare cu reportofonul, după cum aflăm, „la o seară literară organizată la Casa Universitarilor de Societatea Logos” a profesorului Valeriu Filimon, deci cu planul real al anilor '90.

3. Exerciții de normalitate - idei în dialog (Ed. Criterion Publishing, 2009) este o altfel de carte de interviuri decât cele cu care ne-am obișnuit, pentru că scriitorilor in-

tervievați nu li se pun simple întrebări ci li se propun teme de meditație care vizează nu numai destinul lor individual ci și pe cel al nației. Cartea s-a născut ca o luare de poziție împotriva anormalității/dezorientării în care trăim astăzi, când toate scările de valori au fost pulverizate. Autoarea se întreabă care sunt cauzele care au produs această stare de degringoladă: persistența mentalităților comuniste sau defectele moștenite de veacuri; clasa politică și noua burghezie – ambele venale și veroase – aflate la conducerea României și formate tot în „epoca de aur”; desacralizarea și demitizarea pe care le practicăm; scăderea interesului pentru activitățile spirituale, ceea ce a condus la exacerbarea instinctelor; noi înșine. Și problemele nu se opresc aici. În capitolul introductiv, Monica Mureșan se întreabă, „împreună cu” Emil Cioran, Petre Țuțea, Constantin Noica, Mircea Eliade despre destinul nostru ca nație: de unde venim/cum ne-am format în bătaia tuturor vânturilor; cum s-a cristalizat în izolare specificul nostru național (migratorii având o cultură inferioară nouă); dacă specificul acesta, al creștinismului cosmic (cum îl numește Mircea Eliade), are șansa să ne impună în atenția Europei etc.

Coroborând aceste importante aspecte existențiale, Monica Mureșan alege un set de vreo

30 de teme/întrebări adresate în special colegilor de breaslă. Prima care răspunde la aceste probleme este însăși autoarea care, printr-un eseu, își prezintă convingerile celorlalți pentru a-și verifica părerile. Unele dintre subiecte reclamă comentarea unor texte din marii noștri gânditori, solicitând un grad ridicat de cultură, un timp mai mare de răspuns și un spațiu mai amplu de expunere. Majoritatea temelor/întrebări se referă la situația noastră actuală și sunt incitante. Să sintetizăm câteva dintre ele:

- revoluția a schimbat mentalitățile sau au rămas sechele, care sunt consecințele ei?;

- iertarea creștină ar fi un pas spre normalitate?;

- avem produse culturale valoroase, exportabile astăzi, cum ar trebui să procedăm pentru a le impune lumii?;

- coexistă tradiția cu modernitatea astăzi? Noile curente literare au vreo relevanță? Suntem imitatori sau originali?;

- care a fost cea mai mare nenorocire a României?;

- poate o carte să ne schimbe viața?;

- ce întrebare ar pune cei intervievați celorlalți scriitori.

Răspund: criticul literar Florentin Popescu, prozatorul Mihai Antonescu, scriitorul Nicolae Rotaru, poetul Al. Florin Țene, scriitorul și jurnalistul Miron Țic, prozatoarea Melania Cuc, criticul de artă prof. dr.

Adrian Silvan Ionescu, poetul și traducătorul Baki Ymeri, scriitorul și criticul literar, prof. dr. Horia Gârbea. Cartea mai cuprinde discuții cu: prof. dr. istoric literar Ion Rotaru, d-na Elena Gane - văduva scriitorului Horia Gane, poeta Claudia Voiculescu, romanciera și criticul de artă prof. dr. Alexandra Titu, precum și cu Elena Stan, mama martirului revoluționar Bogdan Stan (care prezintă o zguduitoare mărturie).

4. Majoritatea recenziilor, eseurilor și poeziilor Monicăi Mureșan sunt publicate în revistele: Poesis, Astra, Poezia, Vatra Veche, Argeș, Oglinda literară, Climate literare, Cafeneaua Literară, Națiunea, Revista nouă, Caligraf, Citadela, Viața de pretutindeni etc., cum și în presa internațională de limbă albaneză prin traducerea lui Baki Ymeri.

Comentariile autoarei asupra poetilor albanezi, traduși în limba română prin efortul și dăruirea neobositului B.Ymeri, au fost reunite în volumul bilingv Kosova literară/Kosova letrare - impresii de lectură (Ed. Rafet, 2010, traducere în limba albaneză de B. Ymeri), prefătat de Marius Chelaru, volum care cuprinde două capitole: Kosova literară și Poeți din Albania și România. Primul capitol însumează 11 poeți născuți în regiunea Kosova (unul

**Continuare în
pagina 30**

Mircea Popa

Melania Cuc,

„Vânătoare cu șoim”

un ecou la un eveniment din vara trecută

Într-una din zilele de sâmbătă ale lunii iulie, am făcut un popas în localitatea Teaca din apropiere de Bistrița pentru a participa la o aniversare: om al locului, scriitorul Francisc Păcurariu ar fi împlinit acum nouăzeci de ani. Printre participanți, o parte din redacția revistei „Mișcarea literară” de la Bistrița și conducerea editurii Dacia, respectiv directorul Ion Vădan, care a lansat aici, în premieră, programul ei de viitor: seria editorială „Scriitorii la ei acasă”. La el acasă a fost și Francisc Păcurariu, cu o nouă reeditare a romanului „Labirintul”, cel care reconstituie cu mult dramatism zilele întunecate ale Dictatului de a Viena, dar și cartea Melania Cuc, scriitoare și ziaristă, pictoriță, poetă, eseistă și romancieră, cu o activitate scriitoricească dintre cele mai bogate. Micuță de statură, cu un zâmbet cald și atașant, Melania Cuc e o zvârlugă de femeie care nu stă locului o clipă, dăruindu-se cu ardoare și vieții spirituale a românilor din zonă, participând la expoziții, șezători literare, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, tabere de creație etc. Experiența sa de participantă la tabăra de pictură de la Lăpușna, din zona Munților Gurghiului, este transpusă scriptic într-un caiet de notații, intitulat „Jurnalul de la Lăpușna” (ed. Nico, 2010), ilus-

trând modul ei de a vedea lumea, de a participa la viața micului grup de acolo și, în fond, de a rămâne în priză, conectată la scrisul zilnic, exersându-și simțul de observație și cel de imaginație. Sunt pagini de participare febrilă la viața taberei, pagini care schițează siluete, adâncește linii de portret și trăiește la modul direct întâmplările zilei.

Pentru întâlnirea de la Teaca, Ion Vădan i-a scos Melaniei Cuc, la editura Dacia, o carte nouă, intitulată, „Vânătoare cu șoim”, subintitulată „tablete șotron”, - un mod de a surprinde scurte și rapide „flaschuri” din orizontul ei de observație, pe care le consemnează, precum schițele unui nou tablou, din tușe nervoase și grăbite. Tehnica de lucru ne trimite în zona de întretăiere dintre poemul în proză, eseu, aforistică și tabletă, adică un gen hibrid, experimentat și anterior de autoare, în cartea „Fără nume”, tablete-șotron, Târgu

Mureș, 2006. Toate la un loc și niciunul ca atare. E de fapt un melanj de improvizații, imagini, meditații, cusute în haina brodată a poetului, care travestește totul în joc reflexiv de proiecții de umbre chinezești. „Vânătoare cu șoim” e cartea unor exerciții de inteligență, a unor salturi în timp, dar și a ieșirii din timp în zona dominată de atotputernica poezie. Ca să ții trează și prizonieră atenția cititorului e nevoie de multă varietate, mobilitate, inteligență proiectivă. Evenimentialul e doar un punct de plecare, un dat motivațional, fiind când abolit, când absorbit, spre a lăsa drum liber doar metaforei: „Viețuiesc precum moneda înnodată în colțul batistei cu care bunăca își ștergea fruntea mai înainte de-a înghețarea la strănă. / Albastre sunt cearcănele genunchiului meu și este luni, apoi...marți, miercuri, tot zile imposibil de trecut în pomelnicul pe care îl repet pe bandă

magnetică. / În rochie prelungă de seară umblă boala incurabilă, ca un neguțator de sclave albe... (...)/ Secolul despre care scriu ziarele nici nu există decât așa, ca un pandantiv ruginit printre faldurile și păienjeniișul dintr-un muzeu părăsit.”

Puterea de seducție a unei astfel de proze stă în gama largă de asociații multicolore desfășurate, la fel ca un caleidoscop arătat la bălci sau ca un joc de artificii și focuri bengale, proiectate pe o zăriște albastră, fără sfârșit. Cadențate sau nu, ele cad în rafale ca ploile nedomolite de aprilie, vădind capacitatea autoarei de a se multiplica la infinit, fără să obosească și fără să se repete, așa cum îi place să se „portretizeze” singură într-o mulțime de ipostaze: „Bucuria mea este ca efectul de seră. In jurul ei balenele nu mai sunt ceea ce au fost și apa se schimbă-n formulă din oră în oră, ca o gardă la platul Buckingham”; „Eu merg mai departe, imaginar și fără pericol prin mucavaua cu flori de mătase și franjurii care se prind de gâtul meu slab ca disperatul de creanga unui castan fragil, comestibil”; „Sunt o spadă fără podoabe, fără veșminte de purpură, doar un lut în care apa dulce și sufletul cresc ca în oul pajurei două aripi”.

În această forță de a rămâne mereu proaspătă și mereu nouă stă puterea de artistă a Melaniei Cuc.

Florea Turiac

Gândul poetului

Luna de miere a poetului
începe odată cu timpul
menit cuvintelor
care agățate în cârligele revelațiilor
sunt ca filigranul meșteșugit
la focul sacru al neuronilor
somnambuli

Gândul poetului
cernut prin sita de simțuri
rămâne neînchipuit de dulce
terorizând
jocul metafizic din alergătura copilului
între spațiul dintre mamă și tată
până invadează limita
versurilor ce aleargă
prin celulele sanguine
când inima mereu
le împrăștie celor interesați
dibaci cultivându-le
în năbădăi comestibile
știind că fiecare va încolți
pe pielea roditoare a celor ce le vor
o eternă clipă albastră

Ca sacrificiu suprem
multiplicându-le
se va decide să mai scape de ele
împărțindu-le tuturor
la nesfârșitul hectarelor
de indiferență

Doar așa gânditorul la toate va simți
cum plăcerea de a crea
naște continuu
în rotundul azurului
mișcarea pentru
echilibrul universului

Suflând întunericul nopții

Ca și păstrăvul
eu înot contra tuturor
lucrurilor în timp
spre a fi adorat de îngerii
cu aripi ca hermina
decizi să mă poarte spre sus
ca pe o surpriză
când memoria suflă
întunericul nopții
îmi amplifică puterea
să pot vindeca din durerile lumii

Toată insomnia din nevoia
de rentabilitate

Poeme de ziua Floriilor

îmi înfometează sentimentele
și plutesc inteligent între viață și vis
mereu perceptibil și util
celor ce mă caută prin țărâna
permisă până și greierilor
înțelegându-mi înflorirea
pe care o dăruiesc cu
încrâncenare întâmplărilor
neerodate de zahărul din sânge

Singur, niciodată

M-am pomenit dintr-odată
plantat pe un vârf
unde va
deasupra înțelegerii
așa a vrut cineva
când pe nerăsuflăte i-am supt
de la sân laptele naivității
unde nimic și nimeni
nu mă deranjează
că-mi stau mereu de veghe cuvintele

Atunci
simt suflarea voastră caldă
cum vine ca o boare
și-mi topește puțin câte puțin
ghețarul tainei mele
celulă cu celulă
din care sunt alcătuit

Așa sunt eu mereu accesibil
căci am dărmămat
împrejmuirea mea cu cer
nedorind să rămân singur
niciodată

De aceea
aștept să urlați cu toții
deodată la mine
încât prin vibrația voastră
să-mi stăpânesc liniștea
încă virgină
a căutărilor
sacrificându-mi până și pielea
purtând-o pe bățul tigrului
din gândirea mea
prea înfierbântată
niciodată murind de fericire

Sunt mult prea fraged
încă și casant mă simt

de aceea vă rog umil
să aveți grijă cum umblați
cu sufletul meu
când îl purtați în conștiințele
voastre ca pe un vas elen
să nu-i fie lovite marginile
bucuriei antice
căci risipite
genomul sentimentelor
va trebui neapărat restaurat
pentru viitor

Fără răgaz

Să-mi alung îndoielile
nu voi încerca să dărâm
zidul conștiinței
ci voi căuta să înțeleg deplin
explicațiile noului dicționar
al cunoașterii
tuturor rosturilor din
brățara curcubeului inteligent
încă nerăsfoit în adâncurile culorilor

De teamă
de multe ori tremur
să nu fie cumva alungat
din primăvară
cu pietre de gânduri
înflorite-ntre pleoape

Fără răgaz
alerg ca un copil
neastâmpărat spre alte concepte
de care să nu mă despart niciodată
iresponsabil

Toate anotimpurile au trecut prin mine
aproape deodată
sfârșindu-mi durerea din sângele disperării
cu ghearele lor de bucurie
lustruite cu dragostea altora

Neîncrederile mor
acum explodând de lumină

Poeme de George Lixandru

UN ALT DULCE

Trebuie să mai existe și o altă lumină
un alt legământ,
un altfel de cuvânt,
o altă înălțare,
o altă cădere.

Trebuie să mai existe și un altfel
de rai
altă ispită,
alt măr,
alt șarpe
altă moarte.

Doamne, trebuie să mai existe
și alte iubiri,
alt neant,
alt dulce,
altă moarte,
alt aici,
alt departe.

Sigur trebuie să mai existe
și o altă lumină
alt măr
alt șarpe,
alt aici,
alt departe
altă moarte,
alt chip și mereu
un alt eu....

ȚĂRÂNA ORBILOR

Aud din adâncuri șoaapte.

Nu strica totul, Doamne!

Nu mă lăsa să ghicesc
că în afară de ADN
nu am nimic comun cu ei!
Sunt îngerul Tău de serviciu.

Trăiește într-un prezent orb,
calc pe o țărână oarbă,
beau apă dintr-o fântână oarbă,
respir în rând cu niște cruci
oarbe și ele,
iubesc o femeie care nu vrea să
vadă,
mă supun unor legi oarbe,
și voi fi îngropat într-un lut mut.

Ce orbiri
vei mai fi inventat, Doamne,
și mi le-ai dăruit
spre-a mă-nvăța
(cu ce teme!)
tăcerea ce-i...

TRECUTUL DIN MÂINE

Iubito, ascultă plânsul acestei
nopti păgâne!
Ieși din iarba stelară
și vorbește cu potecile pe care
mi-ai ieșit în cale-ntâia oară,
cu trecutul din ziua de mâine!
Ascultă cântul acestei nopti, fe-
meie!
Viața nu se încheie
odată cu moartea
iar ploile iubirii noastre
n-au visele stoarse.

Iubito, să facem popas la margi-

nea ultimei mări,
să aruncăm în sens invers strigă-
tul vieții
cât să nu mai doarmă nimeni în
univers.

Bat clopotele a pustiu, iubito!
Umbrele s-au rătăcit de mine.
Numai vulcanul care sunt
a început să-și întetească văpaia
necurmat.
Sunt condamnat
să te iubesc
din ce în ce mai mult.

DUPĂ FIECARE ÎNFRÂNGERE

Ne-ai fărâmițat, Doamne
prin aburii întunericului
lăsându-ne
copii ai unui timp orfan...

Ai risipit
deznădejdea
întunericul
ne-ai colorat durerile
străpune
de plumbii desfrâului...

Defilăm
ca simple figurine
luând forma timpului
pe care îl trăim
spălând
golgota unui timp inform...

Dar Tu
nu îți întorci fața către noi
de parcă cerul
s-ar fi golit de îngeri.

NESPUSELE SPUSE

Icoanele s-au obișnuit
cu rugăciunile omenești.
Îngerii – mesageri peste vreme –
vor începe să scrie poeme,
încercând să pună
totul în cuvinte
și lăsând tăcerii
cerurilor sfinte
tainele apuse
în neînțelesul
nеспuselor spuse.

Poeme de Nicoleta Milea

Dăruire

Cai albi îmi zvâcnesc
în gleznă
și un izvor
mă rănește
în ceasul cuvintelor mele.

Lănci de argint
mă străpung
dar nu cad...

Mi-e trupul o țintă -
pădure
peste neliniștea mea...

Amintire

Îmi amintesc de tine
ca de izvorul fără iertare
și nu mai știu
dacă muream sau nu
așteptându-te.

Atingeam valul
și umbra ta mă răscolea

tăindu-mă în două...
Și nu mai știu dacă eram
partea intrată în apă
sau obosita așteptare.

Ecoul albastru al păsărilor
fulgera
gânditorul tău drum...

Stelele sunt toate
deasupra aceluiași țărm
Citim ca-ntr-o carte în care
marea și-a uitat asfințitul.

Neliniști

Cum să te resping, inimă,
jertfa cenușiului searbăd
al zbaterii de fiecare zi!
Cum să te resping, inimă,
când a fi e mereu mai mult,
mereu altceva decât el însuși!
Cum să te resping, inimă,
prietenă până-n străfunduri
cu lumea întreagă!
Cum să te resping, inimă,
în așteptarea ispititorului
pietrei filosofale a Poemului!
Cum să te resping, inimă,
tăcerea precuvintelor mele
eu - non-eu!
Cum să te resping, inimă,
Noema
golului plin!

Urcând

Ce mări se aprind?
Ce veghe statornică
îmi descoperă chipul?

Orologii în flux și corăbii
atât de aproape
urcând spre Ithaca!

Imagisme

La răspântia stelelor
șerpilor mușcă
octave senine.

Castelul lui Kafka
în parabole deschise
curge verde.

Endecasilabii
nebuni aleargă
prin ploaie.

În plin tsunami
discobolul
sărută luna plină.

Pe strada frunzelor
la numărul șapte
locuiește
ultima taină a nopții,
pas lângă pas,
armură pentru verde -
trec doruri
pe sub ceața oglinzilor,
cuvânt lângă cuvânt,
ardere până-n zori...
Cine spune
că-mi joc nenorocul
pe o potcoavă de fum?...

Lentoare

Nu știu
dacă am murit de tot,
dar sigur știu
că mor în fiecare noapte
strivită
de sângele zorilor...
Dimineața
conduc cortegiul la gară
și nu observ că
strada și-a fisurat
glezna dreaptă strigând:
- Ava,

unde e sufletul nopții?...

Cântec de noi

Cu tălpile goale
colind
prin semințe de mac
strigându-te...

Șoaptă mută,
descântă-mi
sângele ierbii
în potirul cerului!

Strânge-mi sufletul
cu brațele tale
de dor sihăstrit
în pântecul nopții...

Flămânde metafore
nemuresc în
flăcări albastre
cântec de noi!

Aulică

Nebună -
foamea de țărăna
a șarpelui orb.

Flăcări și săbii -
scut de albastru
în raiul silabelor...

Ierburi amare
îmi plâng
călcăiul înțepat.

Nocturnă

La răspântia visului
câine flămând -
dorul mă latră...

Pribeag -
albastrul inimii!

Poeme de Gheorghe Râmboiu Bursucani

Meditație la vârsta a III-a (1)

O, dulce tinerețe!
De ce mă părăsești
Lăsându-mi trupul
Fără vigoare, strălucire, voioșie...?!?
Te rog nu pleca!
Nu întoarce doar capul
Și nu-mi zâmbi doar.
Nu-mi face numai
Semne cu mâna....
De adie
Așieaptă-mă, te rog
Vreau să te prind...
Am alergat după ea
Dar n-am ajuns-o

Adulmecându-i urmele
Am găsit doar tolba ei

Plină cu amintiri de neuitat.
Când tinerețea-i doar un dor
Când înțelepciunea
Contrabalansează fericit
Fizicul și spiritul,
Ofilite de implacabilul timp
Cugei și scriu
Semn ca exiși,
(Cum filozofând spunea Descartes)
Și-s tare fericii
Că mintea mi-e încă lucidă
Că mâna mea mai poate încă
Astenie pe hârtie.
Stihuri.

Meditație la vârsta a III-a (2)

Simt cum din mine viața, încet, încet se scurge
Cum din trupu-mi sufletu-i pregătit sa zboare
Spre cer sau cine știe, spre alta întrupare
Lăsând trupul instanței, puterii demiurge

Zadarnic cere trupul, la suflet îndurare
Trupul bătrân și gârbov, sufletul veșnic tânăr
Nu mai pot fi un cuplu, trudind umăr la umăr
Nepotrivirea naște, cumplita separare

La senectute moartea-i, logic divorț în care
Sufletul june prim, vivace și zburdalnic
Nu mai suporta trupul, îmbătrânit și jalnic
Părăsindu-l fără, regret și ezitare

Dar la junețe moartea-i, vis îngropat în noapte
Fiindcă-a răpi o viață, tânără și ferică
Înseamnă-a secera, grâu abia dat în spice
Sau a culege pomul, cu roadele necoapte

De-aceea conștient, de imprudenta-mi faptă
Socot că Domnul Sfânt, la ceas de recrutare
Când cheamă-n oastea Sa și tinere vârstare
Comite fapta cea mai, crudă și nedreaptă

Dar risc acest păcat, din trist motiv, și-anume
La doua-ș trei de ani, Domnul răpit-a mie
Prea buna-ncântătoare, ingenua-mi soție
Dăinuind cu-n vâstar, doar de 2 ani pe lume

Sonet pentru o speranță

Copleșit de-atâtea gânduri
Triste despre-a noastră stare
Mă tot sâcâie-o-ntrebare:
Cui slujesc a-mele rânduri?

De ce-aștern eu versuri oare
Ca pe nestemate prunduri?
Când suntem apa, ce-n vaduri
Curge peste și n-o doare?

Către cine-ndrept eu versul?
Când speranță-i interesul
De-a se mai citi o carte?

Dar cum speranța nu moare
Voi scrie-n continuare

Pentru viața, fără moarte.

Omagiu despre scriitori

Scriind dai nobil sens gândirii
Plăsmuind artă din cuvânt
Eternă faclă pe pământ
Hrană mentală omenirii

Trudind pe un sanctuar sfânt
Arhanghelii literaturii
Împodobesc trupul culturii
Cu arta dulcelui cuvânt

Slujindu-și cu nalt crez menirea
Preavrednicilor scriitori
Le fie, viața numai flori
Și sempiternă amintirea.

Sonet de vară

lui George Topârceanu

S-au dus și zăpada și gerul
Trecut-a-n zbor și primăvara
Ce blândă și tandră e vara
Și boltă de-azur este cerul

Natura-si dezvoltă povara:
Cum flora, ce-adulmecă cerul
Cum fauna ce-si duce misterul
Sub aripi de soare ca para

Admir curcubeiele-n ploaie
A soarelui sfântă văpaie
Susur de pâraie alpine

Smaraldul si rodul naturii...
Grădină de rai a scripturii
E vara, si-n jur e doar bine

Voievodina

Emil Perșa

Scriu o scrisoare și un poem
Așezat la masa cărților tipărite în
Tipografia limbii române
Să le citească românii din Voievodina
Sub cerul străluminat de șirul de
Făclii aprinse de strămoșii din
Banat pe dealul primăverii,
Bat clopote de aur în bisericile valahe
Construite la Novi Sad
Să se audă la Timișoara și în
Ierusalim în catedrala învierii
Iar când soarele răsare, în Cerul românesc
Citesc un manuscris daco-roman
Scriș pe pagina antichității unde
Sunt reproduse case și destine.

Desfășor pe Scinul negru harta:
„România Mare”

Să privesc voievodina între hotare
Latine între arborii înverziți pe
Câmpul cu flori,

Intru în Palatul Culturii
Să mă așez la masa trecutului byzantin
Să descopăr viața în evul mediu pe
Drumul verde unde-s construite două castele,
Mă duc pe terasa magilor
Să mă așez pe scaunul cerului roman
Antichitate luminat de un grup de stele,
Trubadur român pe scena cuvântului latin

Lumina din voievodina plutește pe
Dunărea bătrână
Să strălucească în Cetatea Albă construită de
Voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt,
Să ajungă în Dacia romană la
Sarmisegetusa și în orizontul Renașterii
Unde-s construite orașe latine de
Strămoșii ce-au trăit în patria română,
Intru în Parcul Unirii
Să mă așez pe banca împăratului Traian
Să scriu un poem istoric sub
Soarele răsărit în voievodina
Să lumineze în Olimp pe Zeus lângă o zână,
Să citesc o cronică veche de unde
Să-l privesc pe voievodul Mircea cel Bătrân
Călare la Rovine sub
Cerulea Victoriei coborât în adieri de vânt.
În voievodina trăiesc români lângă florile iubirii
Pentru România și pentru regele Burebista și
Regele Decebal sculptați în Piatra din Carpați
La București regele Ferdinand și regina Maria
Vultur de aur
Să privească un regiment de infanterie ce
Trece pe sub Arcul de Triumf
Luminat de o mare sărbătoare,
Se aud clopote de vrajă ce bat în catedrale și
În biserici sunetul Unirii strămutat în
Veacuri dintr-un vis pe o floare,
Românii din Voievodina au în mâini crini albi
Și trandafiri roșii
Să viseze la porțile visului construite la
Alba Iulia pe bulevardul 1 Decembrie 1918 și
Luminate de torța reîntregirii aprinsă de
Urmașii români în iubire.

Medalion literar

Continuare din pagina 27

dintre ei stabilit în Belgia) iar al doilea - doi autori proveniți din alte regiuni, actualmente trăitori în România.

Pentru că scriitorii albanezi recenzanți nu sunt cunoscuți în România, Monica Mureșan le prezintă câteva date biografice necesare, înainte de a-i analiza stilistic. Recenzenta observă unele trăsături comune poetilor proveniți din regiunea Kosovo: tristețea produsă de idealul național nerezolvat, gravitatea expresiei, atitudinea civică, pendularea între planul real și cel fantastic, uimirea

în fața miracolului naturii, cultivarea poeziei de dragoste. E reconfortant să regăsim aceste teme de bun simț, chiar dacă nu în mari construcții lirice, azi când se practică, și la noi, în mare măsură, stimulată de criticii cu notorietate, o poezie post-modernistă pornografică sau demolatoare, care ia în derizoriu orice temă sacră, de la patrie la Dumnezeu. Monica Mureșan analizează cu minuțiozitate textele poetilor recenzanți, relevând și caracteristicile particulare stilistice. Sunt analizați poezii: Sali Bashota, Miradije Ramiqi, Ibrahim Kadriu, Ibrahim Berisha, Sabile Keçmezi-Basha, Basri Çapriqi, Nexhat Rehxa,

Hysen Këqiku, Adem Zaplluzha, Skënder Sherifi, Nuri Plaku, Wilheme Vranari Haxhiraj, Sorin Arbănaș (România) și Baki Ymeri.

5. Concluzii
Monica Mureșan abordează cu talent mai multe genuri literare, dar ea rămâne, în primul rând o poetă lirică demnă de luat în seamă. Valoarea textelor ei este atestată prin publicarea lor în majoritatea revistelor culturale autohtone. De la volum la volum, stilul autoarei capătă distincție și forță de exprimare. Situația precară a scriitorului contemporan o face să ia atitudine civică. Originalitatea stilului ei specific o impune pe Monica Mureșan ca pe o poetă remarcabilă în peisajul literaturii contemporane.

Eccoti, nuda dei tuoi elementi,

*atomi che vibraron un tempo,
intoccabile,
pazienza e vana speranza..
un semitono di bellezza
resta.
Lascia lo spazio vaneggiar
e me morir,
l'alea aggrovigliata
che si dipana e danza, danza
all'ombra d'un cielo cupo,
gronda tesa e mare in tempesta.
Priva,
spoglia della tua essenza,
chimica imperfetta;
un semidio di bellezza
resta..*

Iată-te, goală din elementele tale,

*atomi care vibrară odată,
neatinsă,
răbdare și vană speranță..
un semiton de frumusețe
rămâne.
Lasă spațiul să aiureze
și pe mine să mor,
soarta încâlcită
care se depanează și dansează,
dansează
la umbra unui cer întunecat,
jgheab întins și mare furtunoasă.
Lipsită,
despuiată esenței tale,
chimie imperfectă;
un semizeu de frumusețe
rămâne..*

Sorge l'acqua,

*è terra fertile
ove la tua voce si fa carne;
spogliami di finte sembianze,
del tuo olio rendimi grazia
ché a nuova vita io risorga;
tu, fonte d'acqua pura,
i pesci danzan al tuo canto
ed io vibro nell'etere
ov'eterno mi sollevi.
Non ho che scender nella valle,
senza timor scordar l'oblio
e, solo, cercarti
ov'è miele, ov'è latte;
come cieco vagar e toccarti*

Poeme de Luca Cipolla - Italia

*a nord di Sion,
là dov'al fin possa trovar pace.*

Apa izvorăște,

*e pamântul fertil
unde glasul tău se face trup;
despoaie-mă de
trăsăturile prefăcute,
din uleiul tău redă-mi iertare
să reînvii într-o viață nouă;
tu, izvor de apă pură,
peștele dansează la cântul tău
și eu vibrez în eter
unde etern mă ridici.
N-am decât să cobor în vale,
fără teamă să uit uitarea
și, singur,
să te caut
unde e miere, unde e lapte;
ca orb să colind și să te ating
la nord de Sion,
acolo unde în fine
pot să-mi găsesc pace.*

Ho perso,

*quell'immagine riflette il tuo ego;
non capivo
se mi portavi lontano
e quel lontano così adulto
era pianto di bambino..
un deserto di stoppie,
un cacciatore nano,
la nebbia e un focolare,
l'anatra stride e mi fugge..
lo specchio d'acqua non ha peso
ma traspare
e l'immagine riflette il mio ego.
Una steppa adorna di mistero,
l'autunno che la bestia nasconde*

*e dalla roggia color sangue
l'airone si distrae e vola
portandomi via..*

Am pierdut,

*imaginea aceea reflectează egoul tău;
nu înțelegeam
dacă mă duceai departe
și acel departe așa adult
era plânsul de copil..
un deșert de miriști,
un vânător scund,
ceață și o sobă,
rața pârâie și mă fuge..
oglinza apei n-are greutate
dar transpare
și imaginea reflectează egoul meu.
o stepă ornată de mister,
toamna care bestia ascunde
și din rigola culoare de sânge
bâtlanul se distrage și zboară
aducându-mă...*

Maestra, tu m'insegni,

*la strada è corta
ed è già scuola..
Maestra, tu m'ascolti,
un gabbiano io
ed è pudore
nell'altalena che gli anni muove.
Non ho timore,
son nudo innanzi a te,
un bimbo e la sua madre.
Dammi voce ch'io possa parlare
perché tacere è lento soffrire;
dammi la mano ch'io possa toc-
care
perché nell'istante il sereno vive.*

Maestră, tu îmi predai,

*drumul e scurt
și e deja școala..
Maestră, tu mă ascuți,
un pescăruș eu
și e pudoare
în leagăn care anii mișcă.
Nu mi-e teamă,
sunt gol față de tine,
un copil și mama lui.
Dă-mi voce să eu pot vorbi
fiindcă tăcere este
durerea înceată;
dă-mi mâna să eu pot atinge
fiindcă în momentul
ăla seninul trăiește.*

Dicționar de promovarea sănătății și sociologie medicală

**Cuvânt
înainte**

Ștefan Petra

Dicționarul de față a fost alcătuit în scopul acoperirii unei nevoi ce se resimte, credem noi, prin lipsa pe piața cărții a unui dicționar de factură medicală pentru elevi, dar cu un profil ceva mai larg, cu referire la promovarea sănătății în general, la educația sanitară, care are un loc din ce în ce mai pronunțat în ansamblul educațional, inclusiv ca materie de sine stătătoare, și care constituie, în același timp, de mulți ani și domeniul de activitate și specializarea proprie.

În concepția noastră, dicționarul de față, de promovare a sănătății, cuprinde un spectru mai larg de teme, și anume:

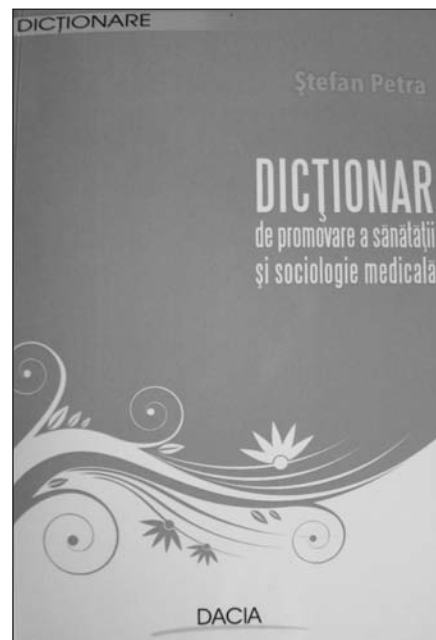
1 termeni medicali propriu-ziși, cu referire la
• anatomie, fiziologie, boli, simptome, prevenție și tratament, aparataj medical și analize de laborator;

2 limbajul medical curent, încărcat de neologisme, cât și de termeni specifici domeniului, adesea dificil de înțeles pentru cei din afara instituțiilor sanitare;

3 termeni din domeniul farmaceutic, întâlniți mai des în diversele prospecte ale medicamentelor, utilizate de către subiecți ori de cei apropiați lor – familie, cunoscuți;

4 termeni specifici promovării sănătății, ce abordează teme mari ale acestui domeniu, cum ar fi: stil de viață sănătos, ce cuprinde și elemente de psihologie socială ori triada sex-dragoste-familie; alimentație sănătoasă; apoi lupta antidrog, cuprinzând drogurile ilegale, dar și tutunul, alcoolul și cafeaua; planing-ul familial – cu probleme de educație sexuală, contracepție, relații între sexe, boli cu transmitere sexuală, dar și HIV/SIDA; cancer; TBC; problematica vârstnicilor; epidemiologie ș.a.

5 clarificarea sensurilor unor cuvinte, îndeosebi
• neologisme, din păcate

adesea cunoscute doar superficial ori chiar necunoscute și folosite prea de multe ori în sens greșit;

6 termeni din cercetarea medicală și socială, din ce în ce mai uzitați și cunoscuți în societatea contemporană, atât prin gama largă de chestionare socio-medice, cât și prin informațiile la zi din mass media;

7 anexe ce cuprind o gamă largă de informații, creștem noi, utile celor interesați (tabel alimente, vitamine, boli contagioase, indicatori statistici ș.a.).

Suntem extrem de conștienți că selecția noastră este una subiectivă în ultimă analiză, putând fi deci oricând pusă în discuție ori îmbunătățită pe viitor de noi sau de către alți autori.

Am încercat totuși să realizăm un dicționar de specialitate pentru uzul elevilor de liceu mai ales, dar nu numai, în condițiile în care cultura acestora în domeniu cât și cea generală prezintă variații foarte largi, în general în scădere, în funcție de mediul de proveniență și accesul la informații, de localitate (sat-oraș, oraș mic/mare de ex.), sau de valoarea înseși a fiecărei școlii în parte, care iarăși este extrem de diferită chiar și pentru același oraș ș.a.m.d.

Premiile Ligii Scriitorilor Români 2010

Al Florin ȚENE

Urmare propunerii venite din partea unor membrii ai Comitetului Director al Ligii Scriitorilor Români, începând din acest an, organizația noastră profesională va acorda premii autorilor ale căror cărți au apărut cu un an în urmă.

Acum, datorită faptului că vom acorda premii pentru prima dată, în acest context comisia formată din scriitori, membrii ai Ligii Scriitorilor, a luat în considerare cărțile apărute și piesele de teatru, din ultima perioadă, de când s-a înființat organizația noastră, și sosite pe adresa Ligii.

Premiile s-au acordat scriitorilor indiferent din ce organizație profesională fac parte autorii: Liga Scriitorilor, Uniunea Scriitorilor sau alte asociații scriitoricești. Motivul fiind, că aceste

cărți au fost scrise pentru cititorii români, în interiorul literaturii române, și nu pentru o anume asociație scriitoricească, sau grupare. Din principiu Liga Scriitorilor Români nu agreează partizanatul, exclusivismul și vedetismul. În continuare prezentăm

Lista premiilor ligii scriitorilor:

Poezie

1. „Alergând după fluturi”, de Gavril Moisa (Cluj-Napoca).
2. „Dodecareflexii”, de Raveca Vlașin (Dej)
3. „Gânduri la marginea lumii”, de George Baciu (Domnești)

Proză

1. „Paiate”, de Ion Velea (Petroșani)
2. „Cărările destinului”, de Toader T. Ungureanu (Gherla)
3. „Sonia”, de Iulian

Dămcuș (Gherla).

Critică literară

1. „Vremea sintagmeilor”, de Menuț Maximilian (Bistrița)

Istorie literară

1. „Scriitori olteni postrevoluționari”, de Mihai Marcu (Craiova)
2. „Gib I. Mihăescu” de Emil Istocescu (Drăgășani)
3. „Sfântul Nicodim de la Tismana”, de Nicolae N. Tomoni (Tismana)

Monografie, memorialistică și jurnal literar

1. „Mănăstiri și schituri din județul Vâlcea”, de Eugen Petrescu (Rm. Vâlcea)
2. „O viață pe șantierele luminii”, de Marius Mălai (Cluj-Napoca)

Teatru

1. „Teatru”, de Ion Constantinescu (Cluj-Napoca)
2. „Teatru”, de Doru Moțoc (Rm. Vâlcea)

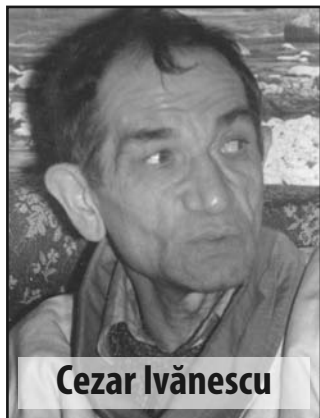
Eseu

1. „Pragul de sus”, de Dumitru Velea (Petroșani)

Datorită numărului mare de cărți bune apărute și primite de Liga Scriitorilor, comisia a hotărât să premieze mai mulți autori și volumele lor. Cărțile viitoare ale autorilor premiați vor fi publicate de editura „DACIA XXI” în colecția DUO a Ligii Scriitorilor

În două săptămâni va fi anunțată LISTA PREMIAȚILOR.

Cezar Ivănescu

În luna aprilie, la Târgoviște, s-a ținut prima ediție a festivalului „În numele poetului, în numele poeziei”. Acest eveniment a avut loc datorită osârdiei profesoarei Alina Safta și s-a compus din două secțiuni. Prima s-a desfășurat pe 11 aprilie la Școala „Tudor Vladimirescu” (unde Cezar Ivănescu poposea deseori adunând în jurul lui mulți îndrăgostiți și creatori, de poezie), în prezența unor scriitori dâmbovițeni, cadre didactice și elevi care au omagiat prin vers și amintire pe cel care a fost și a rămas marele Cezar Ivănescu.

Safta Alina

Oriunde se adună câțiva oameni, copii în numele poeziei, acolo se naște frumosul și când frumosul ia forma cuvântului, poeziei, parcă și lumea se schimbă, soarele ne zâmbește, viața ia o altă strălucire.

Cunoscându-l pe poetul Cezar Ivănescu, am descoperit parcă acel cuvânt „vulcan”, poezia care surprinde, șochează, aduce cu ea o undă de melancolie și profundă cufundare în mesajul creației și rostul ei.

La Târgoviște,

Concurs Național de Poezie

Cea de-a doua parte a festivalului s-a ținut, pe 12 aprilie, la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”, în compa-

nia unui numeros auditoriu, unde au fost prezentați și s-a recitat din operele unor poeți târgovișteni dispăruți, Mihail

I. Vlad și Constantin Virgil Bănescu, dar și a unora trăitori precum Ioana Geacăr, Anișoara Bârlea, Grigore Grigore, Ion Iancu Vale, Sebastian Drăgan, Romulus Gandy Georgescu și alții. Tot aici s-a inițiat și un concurs de creație literar-artistică, pentru elevi, soldat cu diplome și premii.

De remarcat aportul efectiv și afectiv al profesoarei Carmen Vădan, director al Bibliotecii Județene, al profesorului Gheorghe Badea, directorul școlii „Tudor Vladimirescu” și a implicării inspectorilor școlari Anișoara Bârlea și Ofelia Tănase.

Iată, așadar, un început. Să sperăm că nu va rămâne doar atât, și că el va deveni o acțiune culturală perenă, de răsunet și de importanță națională.

I.I.V.

În numele poetului, în numele poeziei

Astăzi este o zi deosebită, în care poezia lui Cezar Ivănescu iese la iveală, începe să trăiască, să fie vie. Poetul este alături de noi prin poezie, inimile vibrează toate pe acele străluciri de versuri inegalabile. Muzica se înalță parcă în sferele universalității creației.

Moartea este și ea eclipsată de puterea de neînving a creației.

Poezia, cea care ne face să ne adunăm în numele valorii, frumosului, nemuririi ne-a făcut să trăim momente unice

► pe data de 11 aprilie 2011.

Parcă având binecuvântarea poetului, ne-am adunat din nou în numele poeziei. Tristețea determinată de lipsa poetului, a fost copleșită de muzicalitatea și diversitatea tematică a creațiilor lui Cezar Ivănescu. Poetul nu mai este, dar, de acolo, ne îndrumă pașii spre magia creației. Elevi de vârste diferite au evidențiat faptul că poezia face ca sufletele noastre să vibreze.

Scriitori, profesori, elevi au demonstrat încă o dată că poezia aduce cu ea valoarea, profunzimea, frumusețea. Scriitorii, Ion Iancu Vale, Ioana Geacăr, Sebastian Drăgan, George Geacăr au fost și anul acesta alături de activitățile desfășurate în Școala Tudor

Vladimirescu, dedicate poetului Cezar Ivănescu. Profesorii și învățătorii s-au implicat în organizarea activităților și au reușit să dea valoare și frumusețe activității literar-artistice: Director profesor Gheorghe Badea, profesor Alina Safta, organizator Festival, profesor Cristina Voicu, învățător Rodica Voicu, învățător Adriana Ploscaru- responsabile cu organizarea, învățător Gabriela Mareș, învățător Bianca Barbu, învățător Maria Vlăsceanu, bibliotecar Mariana Grigorescu, profesor Paulina Matei.

Vârsta nu are importanță când este vorba de magia poeziei, astfel că ni s-au alăturat elevi de la 7 la 18 ani, ceea ce dovedește că versul ne face pe toți să vibrăm.

Elevii s-au remarcat prin recitări, creație și reprezentare desen. Elevul Iustin Safta a impresionat prin modul în care a cântat o creație a poetului, ceea ce ne-a adus aminte de talentul inegalabil al marelui poet.

Elevi din diferite județe au trimis creațiile lor pornind de la versurile de neuitat: „!mă mir de steauă, steaua cum străluce / de unde ia lumina, unde-o duce...” ale lui Cezar Ivănescu.

Fiecare întâlnire sub semnul poeziei, nu este altceva decât o poartă deschisă spre magia creației și spre promovarea valorilor noastre. Poeti, profesori, elevi și-au exprimat trăirile și au dat strălucire evenimentului literar. Ce poate să fie mai frumos în lupta

cu timpul care ne face să fim mai puțin interesați de ceea ce reprezintă valoarea, profunzimea!

Poezia trebuie să fie trăită, adusă printre elevi și aceștia să o simtă, să o trăiască, și numai așa, ei vor fi interesați de promovarea culturii, valorilor neamului. O astfel de abordare a textului literar este binevenită și apreciată.

Festivalul de poezie „În numele poetului, în numele poeziei” sperăm să ne adune an de an, elevi, profesori, scriitori și să ne bucurăm de tot ceea ce reprezintă frumos, profunzime, talent, pasiune, dăruire. O zi dedicată poeziei, nu este altceva decât o formă de promovare a culturii, literaturii, frumosului.

Elena Adriana Covei

Devenit deja o tradiție a Centrului EUROPE DIRECT Târgoviște, spectacolul umanitar organizat în preajma sărbătorii Învierii Domnului a fost și de această dată un succes. Tema de anul acesta a fost TÂRGOVIȘTE-CASTELLON Carte fără frontiere și a avut drept scop donarea de cărți pentru românii din Spania.

Cetățenii s-au dovedit dornici să sprijine această cauză așa că au donat cărți chiar și în timpul spectacolului. Publicul a fost numeros și astfel s-a contribuit substanțial la creșterea nu-

mărului de volume al viitoare bibliotecii.

Programul artistic a fost variat, reunind muzica și dansul. Printre cei

prezenți s-au aflat: SuprreM, Corul Centrului de Reeducare Găești, Formația Penitenciarului Mărgineni, Corul Pe-

nitenciarului Târgșor, Ansamblul ONIRO al Comunității elene din Târgoviște, Ansamblul ZAEDNO al Asociației bulgarilor din Târgoviște, Școala Micilor Vedete și alții. Participanții au putut să se bucure de minunatele expoziții de obiecte artizanale făcute de mână de către voluntarii ED ori persoane private de libertate și să le și achiziționeze.

Spectacolul a fost unul complet, iar cei care nu au donat cărți o mai pot face la sediul Centrului EUROPE DIRECT până în data de 1 mai 2011. Mulțumim Primăriei Municipiului Târgoviște pentru sprijinul acordat și vă așteptăm și cu alte ocazii.

Carte fără frontiere

Cei care doresc să intre în posesia revistei „Climate literare” în format tipografic,

sunt rugați să solicite acest lucru prin reperele de contact:

**0722 702 578 (Vodafone) sau
0741 732 122 (Orange),
ioniancuvale@yahoo.com sau
în scris, pe adresa sediului revistei
(Târgoviște, Alea Arcașilor, bl. 36B,
sc. B, ap. 23, parter).**

Redacția revistei

„Climate literare”

mulțumește

domnului Marcel Ursu

pentru sprijinul acordat

la apariția acestui număr,

ocazie cu care îi urăm,

Domniei Sale și celor dragi,

Paște Fericit!

În acest număr au semnat...

Ion Iancu Vale	pag. 3	Aurel Avram Stănescu	22
Dimitrie Grama	4	Puiu Răducanu	23
Mircea Horia Simionescu	6	Alexandru Manafu	24
Theodor Codreanu	7	Gheorghe Palel	25
Adrian Marino	8	Lucian Gruia	26
Victor Sterom	9	Melania Cuc	28
Grigore Grigore	9	Florea Turiac	29
Mihai Antonescu	10	George Lixandru	30
Florentin Popescu	12	Nicoleta Milea	31
Liu Xiaobo	13	Gheorghe Râmboiu Bursucani	32
Lucian Gruia	14	Emil Perșa	33
Victor Sterom	15	Luca Cipolla	34
Al. Florin Țene	16	Ștefan Petra	35
Augustin Deac	17	Al. Florin Țene	36
Vavila Popovici	18	Alina Safta	37
Veronica Strujan	20	Elena Adriana Covei	38
Gavril Moisa	21	Radu Mihai Crișan	40

Adresa redacției principale:

Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B,
ap. 23, Târgoviște, România

Telefoane:

0722 702 578, 0741 732 122

E-mail: ioniancuvale@yahoo.com

Redactor-șef (fondator): Mircea Cotârță, Redactor principal (fondator): Sbastian Drăgan

Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Nicu Tănase, Florea Turiac

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești, Vrancea);

Alte țări: Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Republica Moldova, Serbia, S.U.A., Ucraina. - **Fotoreporter:** Tiberiu Ruscescu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ● Culegere text: Reta Sofronie ● Corectură: Manuela-Elena Dragoș

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița și cu concursul Fundației „Renașterea Pietroșitei - Ruralia”

Radu Mihai Crișan

E prea firesc ca în țara reputațiilor uzurpate, a jurnaliștilor fără carte, administratorilor fără știință, profesorilor fără elevi, academicienilor etc., într-o țară unde aproape toți reprezintă numai forma goală a culturii, nicidecum cuprinsul, evreii, cari samănă în superficialitatea muncii cu generația actuală din România, călărind pe fraze umanitare și egalitare(;) să ceară drepturi egale cu noi”. Cine știe cât de departe suntem de-a ură pe evrei – și aceasta o poate pricepe orice om cu privirea clară – acela va vedea că în toate măsurile noastre restrictive numai dreapta judecată și instinctul de conservare au jucat singure rolul principal.

Domnia fanarioților a putrezit clasele noastre sociale; aristocrația noastră, din războinică și mândră ce era, a fost devenit în cea mai mare parte servilă, încrucișându-se cu stârpitele greului modern, care e tot atât de șiret, dar mai corupt decât evreul de rând. Prin urmare clasa înaltă a societății noastre, care luase de la gre-

Testamentul politic al lui Mihai Eminescu (13)

„Înmulțirea claselor consumatoare și scăderea claselor productive, iată răul organic, în contra căruia o organizare bună trebuie să găsească remedii.”

cul constantinopolitan toată lenea, tot bizantinismul, se lasă ușor înădușită de ciocoimea ei, de foastele ei slugi, cari, fără nici o muncă meritoasă pentru societate, se urcă repede în locul vechi aristocrației, ce dedese așa de tare îndărăt. Se va găsi că lenea este caracteristică românului „ridicat”, pentru că s-au și ridicat din clase leneșe, din privilegiați mici. Rămânea deci o singură clasă muncitoare, din a cărei exploatare trebuia să trăiască toată societatea română – țăranul. Dar chiar exploatarea directă era o muncă prea grea pentru aristocrația foștilor cafeșii și ciubuccii, de aceea și-au introdus pretutindeni câte-un asociat activ chezero-crăiesc – câte-un evreu. Același proces se repetă însă. Precum ciocoimea a alungat pe boierii vechi din locul lor, tot astfel evreii, având numai dreptul de a cumpăra bunuri imobile la țară, ar lua în mâni proprietatea de mijloc, ai cărei arendași sunt deja astăzi, iar neamul românesc ar ajunge cu desăvârșire proletar”. „Pericolul nu este în împrejurarea că evreii ar acapara toată proprietatea, ci într-aceea că ei nu sunt – nu pot fi români, precum în

genere nu sunt nici pot fi germani, engleji, franțuji, italieni. De ce să ne înșelăm de bună voie, arătând că înlăuntrul altor nații ei au ajuns la cutare sau cutare grad de cultură? Nu vedem azi că simțământul de rasă e mai puternic în ei decât patri-otismul, decât iubirea pentru nația în mijlocul căreia trăiesc?

Nu-i vedem formând prin alianța izraelită o internațională curat ebraică, după a noastră părere mai periculoasă, pentru ca mai mincinoasă, decât cea a lucrătorilor sau aceea a iezuiților? Căci aceste două din urmă reprezintă un ideal – fals ideal la amândoi, dar având fiecare partea sa eternă, dragă omeniei”. „Cea dintâi se bazează pe sfințenia muncii, pe convingerea cu totul dreaptă că munca temeinică este singura îndreptățire pe acest Pământ; dar pe de altă parte același ideal nu recunoaște capitalizarea muncii și înnobilarea ei sub forma artei, a literaturii, a științei, cari fără acea capitalizare n-ar fi cu putință. Dacă libertatea muncii productive este motorul societății, sâmburele care-i dă consistență este capitalul. Împăcarea între muncă și capital va fi poate grea, este poate chiar cu neputință; dar

tendența ca atare rămâne în sine ideală, conformă cu religia creștină în partea ei etică. Iezuitismul, pe de altă parte, consistă iarăși pe-o raționare parte dreaptă, [parte] falsă. Întemeindu-se pe teoria, subînțeleasă tacite, foarte pesimistă, că partea cea mai mare a oamenilor nu știe a face o întrebuintă dreaptă de puținele dramuri de crieri cu cari i-a înzestrat natura, că acea parte, lăsată în voia liberă a instinctelor sale, e roabă pântecului și unealtă în mâinile șarlatanilor de tot soiul, care știu să-i lingusească patimile rele, iezuitismul a încercat a ține clasele de jos într-un binefăcător semiîntuneric, punându-și drept țință nu cultivarea minții, căci desperase a scoate trandafiri dintr-o buruiănă rea și menită orbirei – ci caracterul prin credințe metafizice. De aceea se va găsi preste tot că popoarele catolice sunt mai vesele și mai frumoase decât cele protestante, tocmai pentru că această Biserică a abstras de la cultura minții și a avut în vedere numai împlânzirea, înfrumusețarea simțimentelor prin muzică, sculptură, arhitectură, zugrăvie și prin credințe care se sustrăgeau prin sfințenia lor de la orice controversă. **Va urma**